Targ. Y. Num. XXIV, 24 (wings of an army; cmp. Is. VIII, 8; h. text צים).—c) fringes. Targ. Y. II ib. XV, 38, y. ציציהא.

ציצה

צוציתא . עוצותא.

אורור איציתותי, Y. Yeb. XVI, 15^d top 'צ'ל, some ed. לציתותי, some ed. עליתותי ערב, read: שֵׁל, v. שֵׁל, v. שֵׁל

צרצ tsitsi, a derisive imitation of the sound ts (צ) in certain formulas of benedictions. Men. 42² (ref. to a person who had said the benediction מאר צ'עמות ביציה הכר ע שמענא הכר ע שאר צ' שמענא הכר ע שאר צ' וכ' (המוצרא ... הארץ (Ms. K. צ' וכ' (המוצרא).

אַרְצִרָּרְךְ, v. צִיצָא.

ארציק f. (b. h. צינער, v. צינער, v. צינערתא) 1) hair-lock. Sifra Aharé, Par. 9, ch. XIII (ref. to Lev. XVIII, 3) שלא חגרל ע' that thou must not grow a lock (v. בָּלֹּהְרַתּם). Zeb. 26a; Yalk. Lev. 446 בפנים וציציתו וכל if the sacrifice stands (within the sacred precincts), and its locks (prob. the tuft of its tail) are without. - 2) fringe, esp. the showfringes (Num. XV, 38). Sifré Num. 115 ארן צ' אלא דבר by tsitsith is meant something that protrudes (hangs over) and is of a minute size: Men. 41b. פשורין מן אנדילים II. Men. 39^b פשורין מן אנדילים, v. גְּדִילָה II. Men. 39^b יהצ' require no show-fringes; הירברן בצ' require showfringes; a. fr.—M. Kat.III, 4 (19a), a. e., v. צרצרורו. -Pl. צרצרורו. Men. 442 באו ארבע ציציותיו וכ' the four fringes of his garment came into sight and slapped him in the face (reproached him for his sensuality, reminding him of Num. XV, 39). Sifré l. c.; Men. III, 7 'ארבע צ' מעכבות וכ' the four fringes are dependent on one another, v. צָבֶב. Ib. 43a אין ... עד שיחיר ציציותיה you must not sell a fringed cloak to a gentile without removing its showfringes; a. e.

 of the privilege of religious observance) and cutting off (a man's) head?—Pl. אָרְצִּרֶּרְ (v. אַבְּיבָּר (v. אַבְּיבָר); אָרְצִּרְּרָ, אָרִצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר, צִרצִּרְּרָר (זוֹי Targ. Y. I Num. XV, 38. Ib. 39, v. supra.—3) fin(?). Targ. Y. Deut. XIV, 9.—Pl. צִרצִּרְר, v. צִרצָּר, v. צִרצָּרָר

עיציק, דיעיק pr. n. pl., v. אָיסָיס.

צוֹצְלָא, v. צוֹצְלָא.

אַלְצוֹלִין, v. אַראַלִיןְ

 $\begin{bmatrix} \Sigma_1 & \Sigma_2 \end{bmatrix}$ אוֹרִי', צוֹרָי', צוֹרָי' (בּיִרָּקְנִים m. (בְּיִּבְיָ [narrow-minded,] miser. Y. Pes. VII, 35^a top.—Pl. צַּיְּקְנִים Mish. ib. VII, 8; Bab, ib. 82^a

רַעַרָּר, עַעַרָּר, ע. צַיָּר, עַיַּר. צַיָּר. צַיָּר.

 Γ ובר, אורי, cmp. אורין (זְּבְּרְבָּא זּוּרְבִּי) juice, brine. Sifra Sh'mini, ch. IV, Par. 3 (ref. to Lev. XI, 12) שקץ לאסור לאסור (צרף ורוטבן וכ' 'abomination' is used to imply the prohibition of their brine or soup &c. Ib. אור צרףם ורוטבן אסרר צרףם ורוטבם לאסור צרףם ורוטבם על (read יש brine in which no fish is distinguishable. Ib. 40° בצרף in their brine (without the fish), opp. בגרפן Hull. 99°; a. fr.

ארקא, אריהון ch. same. Targ. Y. Lev. XI, 11 ורועריהון, read: איביהון (v.Sifra quot. in preced.).— Ab. Zar. 40^a דהה מטבילנא בצירן 1 used to dip (bread &c.) in their brine. Y. Ter. VIII, 45^b bot. הדרן צ' דמורירסא (not מטר) the brine of muries.

לידר אות (b. h.; אות ביר בי hinge, pivot. Men. 33a; Erub. 11b אַבְּקָאָא, א. אָבְּקָאָא א. אַבְּקָאָא א. אַבּיקא אַבּעט may bring back to its socket the lower pivot (of a door of a chest &c.). Yoma 39b יבירון וב' דלחות וב' דל דלחות וב' דל אַבּירון אַבּירום אַבּעי אַבּער וב' אַבּירון אַבּירום אַבּער אַבּירון אַבּירום אַבּער אַבּירון אַבּירון אַבּירון אַבּירום אַבּער אַבּירון אַבּירום אַבּער אַבּירון אַבּירון אַבּירון אַבּירון אַבּירון אַבּער אַבּער אַבּער אַבּירון אַבּער אַבּער אַבּירון אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער אַבער אַבע

ק"ל III m. (b. h.; צור cmp. למבל writhing, agony, throes of birth.—Pl. צירים. Pesik. R. s. 36 (צירי רולרה and pangs like those of a travailing woman shall seize them (v. Is. XXI, 3).

בּל

ארר IV m. (b. h.; ביד' Ione going around,] messenger, agent. Pirké d'R. El. ch. XXIII כשולח ביד צ' נאמן לשולחיו like one sending through a messenger faithful to those who send him (Prov. XXV, 13); Yalk. Gen. 58. Ab. d'R. N. ch. XXXIV.

רי, אֹרְרְי, אַרְרְי, יִידְי, m. (אַצ) siege; straitness. Targ. O. Deut. XXVIII, 53 (ed. Berl. אֶרָארָא; ib. 55; 57. Targ. Ez. IV, 2 (ed. Lag. מצירר, oth. ed. מצירר, corr. acc.). Ib. 3 (ed. Wil. אַרָא). Targ. Deut. XX, 19; a. fr.

צרר. איר ביר brine, v. צרר ch.

ארק"א II = h. איר II, hinge, pivot; socket; pin. Y. Hag. II, 77d bot. ב"ר דתרעא וכ' the pin of the gate of Gehenna was fastened to her ear; Y. Snh. VI, 23° bot. (corr. acc.).—Pl, אירין דמקעים, צלעים ב' Targ. I Kings VI, 34 (h. text אירין, צירין, 20 בירין, 34 (h. text אירין, 20 בירין, 17 (Y. ed. Vien. ב"ר"ר, 20 בירין, 20 בירין, 20 בירין ב' ב' בירין, 20 בירין ב' בירין ב' בירין ב' בירין ב' בירין, 20 בירין ב' בירין ב' בירין ב' בירין, 20 בירין ב' בירין ב' בירין, 20 בירין בירין ב' בירין, 20 בירין ביריין בירין בירין בירין ביריין בירין בירין ביריין בירין בירין ביריין ביריין ביריין ביריין בירין ביריין ביריייין ביריין ביריין ביריין ביריין ביריין ביריין ביריין ביריין ביריי

עררוכין, v. next w.

אַררוּן m. (אַבירָ) ווי smelting, reduction through trials. Keth. 112b 'צ' one reduction after the other (ref. to Is. VI,13).—2) fusion, the state of being considered as one coherent mass or as one act. Pes. 19a צ' דאורורהא that things contained in one vessel are to be considered as one mass is a Biblical rule. Naz. 4° ר"ש לרח לרה צ' R. S. does not adopt the rule of fusion (that the various things forbidden to the Nazarite, if partaken of together, combine to make up the legal quantity). Y. Maasr. IV, 51h ממה שלי צ' why is it necessary to apply the rule of fusion?; ואם צ' וכ' and if you apply the rule of fusion &c.; a. fr.— ער ופרן Y. Naz. II, 54° bot. [read:] ולמה נכללו לצ' (ed. Krot. לצירוכין, corr. acc.) and why have they again been stated by implication? To intimate that the rule of fusion applies to them (if eaten together). Ib.d bot. בצירוֹפֵי נזיר as to the rule of fusion applied to the Nazarite; a. e.

צררוא, ע. צירוןא.

ארר אירן איר איר איר (אַרִרָּא, אַררָא, אַררָא, P. Sm. 3441) slit, incision. Pes. 40° איר בהו צ' וכ' באר בהוע (the wheat grains) have a slit, the water penetrates them. Ib. top הארובירות (Ms. M. אַריִרָיָה יַרובירות באַריִרָיָה (שַּאַרַרָּיִה אַרובירות אַרַרָּאָרָיִה האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר (וואָרַיִּאָר האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר האַרַרָּאָר אוֹל (ווא אוֹנ 23° באַרַרָּאָר האַר באַר באַרַרָּאָר האַר באַר באַרַרָּאָר האַר וווא באַרַיְרָה וווי וווא פּאַר פּאַר אַרָּאָר האַר באַר אַרָּאָר אַר וווי אַרַרְיִּרְאָר ווּ וווי אַרַרְיִרְאָר אַרָּר בּאַרְרָרָא (וווי אַרַרְיִרְהָּאָר וווי אַרַרְיִרְרָּרָּאָר וווי אַרַרְיִרְאָר בּאַרְרָרָא וווי אַרַרְיִרְאָר וווי אַרְרָיִר בּאַר וווי אַרַרְיִרְיִרְּרָּר ווּ וווי אַרָּרָיִר בּאַר בּאַר

ארק m. (denom. of דר) one whose eyes discharge a briny liquid, blear-eyed; [Rashi: one whose eyes have a cylindrical shape like a pivot, fr. איד II]. Bekh. VII, 3, expl. ib. 44° שיניו הרוטות וצירְנִינוּת whose eyes are bleared and granulated; [Rashi: round or pivot-shaped]; Tosef.

ib. V, א עיניו מצודניות ed. Zuck. (corr. acc., or read with oth. ed. מרוֹרָנִיּוֹת).

אַררניא, v. אַררניא.

f. pl. (v. preced. art.) discharging pus, granulated. Targ. Y. I Gen. XXIX, 17.

אַרַרָּנִיוֹת f., pl. אַירָנִיוֹת, v. אַירָנִיוֹת.

בי, v. sub אירצור, אירעהא, אירעה, v. sub ביי

f.= צירא II, hinge, pivot. Targ. Prov. XXVI, 14.

אַרְרִי f. (cmp. צְיָר anguish. Targ. Y. Deut. XX VIII, 22 מיין 'צ anguish of heart (incubus?).

צות, ע. אות.

The m. (preced.) joint; prep. with, near; 'צל towards. Targ. Gen. XI, 4; XXVIII, 12. Targ. Y. Ex. XX, 18 (O. ללגבר, לצדי, לצדי). Targ. Job II, 12. Targ. II Esth. IV, 2 ed. Lag. (oth. ed. לגבו); a. e.

אַרָרָעא, v. אַדְירָעאַ.

אירור (צירור אים צ' pr. n. pl. Tsaythor. Lev.R.s. 24 אבא יוסר איש צ' Tanh. K'dosh. 9 יוסר איש צ'; Yalk. Ps. 680 יוסר איש ציתור ר.

צֹיִירְתָנִית x. בַּיִּרְתָנִית.

אַרוֹבָר. v. אַרוֹבָרָר.

צחוונא .v. צכוונא.

J. v. 55 v.

לאַ m. (b. h.; אַלַּצְ, v. אַלָּלָאָ) shade, shadow; protection. Succ. 2ª ער ... ארם יושב בצל סוכה up to a height (of the walls) of twenty cubits one sits in the shade of the ceiling of the booth; בצל דפנות above twenty cubits, one sits no longer shaded by the ceiling, but shaded by the walls. Ib. b כיון דרויחא איכא צל סוכה when the Succah is very large, there is the shade of the ceiling (even when the walls are higher than twenty cubits). Koh. R. to I, 2 (ref. to ib. VI, 12) כארוה צל אם כצלו של כותל וכ' like what shadow? if like the shadow of a wall, there is some reality in it; ib. כצבן של דבורים וכ' like the shadow cast by flying bees &c.; Gen. R. s. 96 כצילו וכ' Pes. 1142 אכול בצל ושב בצל ושב בצל 'ב' eat onions and sit in the shade (of thy house in contentment) rather than &c. Y. Ab. Zar. III, 43b bot. צילה אסור צל the shade of a worshipped tree is forbidden (to be enjoyed), the shade of the shade is permitted; כל שאילן יהר צילה וכ' ... as far as the tree would reach if felled, so far is its shadow; what is beyond, is the shadow of the shadow; Bab. ib. 48b בל קומחה the extent of the shadow corresponding to the height of the tree. Midr. Sam. ch. XIV; Yalk. Sam. 109, v. Tix. Ex. R. s. 34 (ref. to Ps. XCI, ו בצל שעשה בצלאל in the shade which Bezalel has made (the Tabernacle). Ber. 55a (play on שמא (בצלאל hast thou been in the shade of God that thou knowest it?; a. v. fr.

אַלַא, v. אַלַא.

אליב" (אליב" m. (איב" to stretch, v. אַב" II; cmp. אַלְיבּי hide, leather. Targ. Y. Lev. XI, 32. Ib. XIII, 48; a. fr.— Ned. הוא הבעה לבעה לבעלא ביר און ארבעה לבעלא four (Zuz) for dressing a large skin, four for dressing a small skin, i. e. do not claim anything for guarding your neighbor's field enclosed within your fields, since you have no more expense by doing so; [oth. opin: four for the skin and four for the אַלְבָּעָ the tanner, v. comment.].—[אַלירָן Y. Sabb. VII, 10² bot., v. אַלְרָרָן .]

צוּלָאֵר. ע. ביות צ', צַלָּאַר.

Nif. בְּלֵבְי to be hanged, impaled. Esth. R. introd. (ref. to Deut. XXVIII, 66) אינותר דוצא להצלב that is he who is taken out to be impaled. Ib. to I, 12 אינותר when was his wrath pacified? When Haman was hanged. Ib. to III, 1 אָן סופּן ... לִּישָּלֵב this man, too, will in the end be hanged; a. fr.

בְּלֵרֶב, בְּלֵרֶב, ch. same. Targ. Y. I Num. XXV, 4; Y. II וידורן צָלְבִרן (not צִלְבִרן). Targ. Gen. XL, 19. Targ. Esth. VII, 9; a. fr.—Part. pass. צָלְרַבון, זיָן; אָלָרָבון. Targ. II Esth. IX, 24; a. e.—Y. Ḥag. II, 78a top וּצַלְבוּלון and they impaled them (the sorceresses); a. e.

Ithpa. בְּשַׁבְּיֹת , Ithpe. אַבְיּלָרֹב to be hanged. Targ. O. Deut. XXI, 23. Targ. II Esth. IX, 14; a. fr.—Koh. R. to VII, 26. Esth. R. to I, 12 בְּשַבָּב, v. דָּדְ, Gen. R. s. 65 end הַבְּשַׁבְּב (מעשלה מוריהא למְצִשְלַה) walked before the beam (on which he was) to be hanged; Yalk. ib. 115 בַּעַבְּבָּר. Lev. R. s. 28 למִצְשַׁב (corr. acc.) is going to be hanged; Yalk. Esth. 1058 אַבָּבְּבָּר.

יַבְּלְפוֹנִי v. בֻּלְבּוֹנִי.

אַלוּפָּחָא, v. צלבחא.

ציפה v. צלה. צלה.

II (b. h.) pr. n. f. Zillah, one of the two wives of Lamekh. Gen. R. s. 23; a. e.

*בְּלֵּבְוֹלָ (v. next w.) to gild. Part. pass. בְּצִּבְּלְּבָּוֹב. Mekh. B'shall., Vayass'a, s. 2 בוהם the manna appeared gilt with a gold-like mass; (Yalk, Ex, 258 בוהם).

בְּעֵלְהָב (Palel of מְצֵלְהָב 1) to redden.—Part. pass. מְצֵלְהָה burnished, red or yellow. Targ. Ez. I, 7 (h. text יקלל בו Targ. Y. Lev. XIII, 30; 32 (h. text בוהב).—2) to glow, heat, consume. Targ. Ps. L, 3. Ib. LXXIII, 9. Targ. Y. Ex. XIX, 18; a. fr.

אַלְוֹדוֹלְ, אַלְרוֹדוֹלְ, m. (preced.) flashing. Targ. Nah. III, 3 (h. text מלחב).

לא, אָלוֹון, אָל וֹוֹ אַלָּרוֹ, אָלוֹוֹן, אָלוֹוֹן, אָלוֹוֹן, אָלוֹוֹן, אָלוֹוֹן, אָלוֹוֹן, אַלוֹוֹן, אַלוֹוֹן, אַנוֹן, אַנוֹן, אַנוֹן, אַנוֹן, אַנוֹן, אַנוֹן, אַנוּן, אַנוּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנּיִּן, אַנּיִּן, אַנּיִּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנּיִּן, אַנוּן, אַנוּין, אַנוּן, אַנוּין, אַנּיין, אַנוּין, אַנּיין, אַנּיין, אַנוּין, אַנוּין, אַנוּין, אַנוּין, אַנוּין, אַנוּין, אַנּיין, אַנּיין, אַנּיין, אַנּיין, אַנּיין, אַנוּין, אַנוּין, אַנּיִין, אַנּיין, אַנּיִין, אַנּיין, אַנּיין, אַנּייִין, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּין, אַנּין, אַנּין, אַנּין, אַנּיוּן, אַנּיוּן, אַנּין, אַנּין, אַנּין, אַנּיוּן, אַנּין, אַנּיוּן, אַנּיוּן, אַנּיוּן, אַנּין, אַנּין, אַנּין, אַנּין, אַנּיוּן, אַנּיוּן, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַנּין, אַנּיוּן, אַנּיוּין, אַנּיוּן, אַנּיוּין, אַנּיוּין, אַ

בַּלַּרָ, v. אַלוּב

1282

על בין I m. (בְּעָלֵי stake, gallows. Gen. R. s. 56 בְּלְּבָּר Y. אָלְּרָב על הצליב Y. ed. (corr. acc.) nailed to the stake; Y. ib. 15° bot. Sabb. VI, 10, v. מַּמְטָר ; a. e.

בּלרּב II m. = h. בְּלֹבִי, impaled, hanging. Targ. Y. Deut. XXI, 1.—[אַלברן, Targ. Y. II Num. XXV, 4 (ed. Amst. צַלְבִּין, read: בְּלַבִין, read: בְּלַבִּין.]

צרלוקא. v. צלוקא.

מול f. (b. h. מלקדות) flask, bottle with a wide belly and a narrow neck. Par. XII, 2. Mekh. B'shall., Vayass'a, s. 5 'הו ב" וכי מל מר נדה וצ' וכי the bottle containing the manna (Ex. XVI, 33), that containing the sprinkling water (Num. XIX, 9) &c.; Tanh. B'shall. 21 'ביבנת המן וצ' ביבנת המן הביבנת המן ביבנת המן וצ' ב' של ביבר וכ' ב' של ביבנת המן ביב

בלודות, אלודות ch. same. Targ. Ex. XVI, 33 (h. text צלבודות). Targ. II Kings II, 20. Ib. XXI, 13 (h. text און). Targ. I Kings XVII, 16 (h. text בפותר).

אַלוֹלְרוּבְא m. (בּלֵב אָבלּרבא:) ricinus tree (Palma Christi, v. Löw, Pfl. p. 353 sq.). Sabb. 21a 'צָּדְרָדְּ' וּ בְּעֵירְ זְּבְּרְ וֹאַ אַרְ וֹיִי וּלְצִי וּ בְּעִירְ זְּבְּרִי וּאַרְ זְּבְּרִי וּאַרְ זְּבְּרִי וּאַרְ זְּבְּרִי וּאַר זוֹ וּ have seen the Kikayon of Jonah; it resembled the ricinus tree

הַבְּלֵלְפּוֹנִי , ע. בַּלְוֹלְפוֹנִית.

עלונחא, v. next w.

ארירוו (Ms. איירתו בעל לצ' m. eel. Ab. Zar. איירתו בעל בעל איירתו (Ms. M. לצלונ'), Ar. (צלב') they brought before him a fish that looked like an eel.

אַרוֹן', יִילוֹץ, v. יוֹצְאַ.—[Erub. 65°, v. צִילוּיִתָא]

בל (b. h.) [to split, pass through,] to succeed, prosper.

Ber. 46^a (יוצלות מאור וכ', v. בְּכָּיִם, a. e.

בליב ch. same, 1) to split, pass through. Targ.I Chr. II,54. Ib. XI,18 ארוא ב' (h. text:1).—2) to be successful, prosper; to become fit. Targ. Jer. XX, 11. Targ. Prov. XXVIII, 13; a. fr.

Pa. אַפַּל to split. Targ. O. Gen. XXII, 3. Targ. I Chr. XXI, 23.—B. Mets. 79° (בְּלַלְוּאָה לְצִירָה וֹכְי וֹכְי וֹכְי וֹכְי וֹכְי וֹכְּי וֹכְּי וֹכְי Rabbah and divide it). Sabb. 119° (בּבְּלְּחֵר וֹכִי Rabbah and R. J. used to chop wood themselves (in preparation for the Sabbath). Ib. 129°; a. e.

צרפֿויַדוא .v. צרֿדוא.

בלותרת, v. אלותרה.

אברל, לבירותא, f. (preced.art.) [part, cmp. Lat. hemicranium,] pain on one side of the head, megrim. Sabb. 90° (ref. to לְצִלּהְיִוֹשְׁא 'צֹּי it is good for megrim. Gitt. 68° לבילי (Rashi 'לבילי).

על, הוא (b. h.) [to turn, cmp. יוף II,] to roast. Tosef. Pes. V, 9 בישלו יוף if he cooked (the Passover lamb) and then roasted it; Pes. 41°. Ib. צורכי if he roasted it as much as needed (well-done, contrad. to אט). Ib. VII, 1 ביאר וכי how must the Passover lamb be

roasted? Ib. 2 (צו הילנו ול "go out and roast the lamb for us &c. Y. ib. VII, beg. 34° יבלרו רברי וב' if he roasted it together with a secular (not sacrificial) kid. Ib. bot. בשר השל meat to roast it; a. fr.—Part. pass. יצלויף f. היבלוי Ab. Zar. 29° ברצה בי a roasted egg; a. e.

Nif. מְצְלָה מקצח וכי 'to be roasted. Y. Pes. l. c. מְצְלָה וֹני if it was roasted partly by the heat of the stove &c.; a. fr.—Sabb. I, 10 כדי שיצולו וכ' (fr. מול) in time to be roasted before the Sabbath begins.

עלא, אָעֵל I ch. same.—Part. pass. צָלָרָא; pl, צָלַרָּי, Y. Naz. IX, $57^{\rm d}$ יבי נוניא צ' וכ' corpses found in a position like fried fish, the head of one by the tail of the other &c.

עלב, אלב II (preced.; corresp. to h. אלב II (preced.; corresp. to h. אלב II (preced.; to incline. Targ. Ps. CII, 12. Targ. Job XV, 30 Ms. (ed. אלב"; h. text ויכור ווויס.). Ib. XXXI, 7 (some ed. אלב", corr. acc.). Targ. Ps. XL, 2; a. fr.—2) to stretch, put up. Targ. Hos. IX, 8; a. e.—3) (with אלב ווויס. to bend, incline the ear, listen, heed. Targ. Prov. V, 13. Ib. II, 2 Ms. (ed. Af.). Ib. XXII, 17; a. fr.—4) to bend, wrest, pervert. Ib. XVII, 23. Ib. XVIII, 5; a. fr.—5) to pray, v. Pa.

Af. אַבְלֵר אַנְבְּלָר (neut. verb) to turn; to deviate. Targ. Ps. CXIX, 51; 157; a. e. — Ber. 34^b; Meg. 23^a אַבְלְרָרְּרְּ (DXIX, 51; 157; a. e. — Ber. 34^b; Meg. 23^a אַבְלְרָרְּ (that they turned sideways (in prayer, instead of prostrating themselves). — 2) to move, turn aside; to bend; to wrest, pervert. Targ. Job XXIV, 4. Targ. Ex. XXIII, 6 (not אַבְלְרְּיִר). Targ. Deut. XXVII, 19; a. e. — Bets. 14^a אַבְלְרִיךְ וּדִּרְיָּ (חִיֹנִי אַרְיִּרְ וּדִּרְיִ (וֹדְיִבְלְּרִי (וֹדִי (בְּיִרְ (מִיִּבְלְרִי (וֹדְיִר (מִיִּבְלְרִי (וֹדְיִר (מִיִּבְלְרִיר מִיֹּר (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְלְרִיר (מִיִּבְלְרִיר מִיִּר (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְלְרִיר מִיִּר (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְלְרִיר מִיִּבְּי (מִיִּבְּיִר מִיִּר מִיִּר (מִיִּבְּיִר מִיִּר מִיִּר מִיּר (מִיִּבְּיִר מִיִּר מִיּר מִיּר (מִיִּבְּיִר מִיר מִיִּר מִיּר (מִיִּבְּיִר מִיִּר מִיּר (מִיִּבְּיִר מִיִּר מִיר (מִיִּבְּיִר מִיר (מִיִּבְּיִר מִיר (מִיִּבְּיר מִיר (מִיִּבְיִּר מִיר (מִיִּבְּיר מִיר (מִיִּבְּיר מִיר (מִיבְּיר מִיר (מִּיבְּיר מִּיר (מִיבְּיר מִיר (מִיבְּיר מִיר (מִיבְּיר מִיר (מִּיר מִּיר מִּיר מִיר (מִּיר מִיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר (מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִיר מִּיר מִיר מִּיר מִיר מִּיר מִיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיר מִּיְי מִּיר מִיר מִּיר מִירְי מִּיר מִירְיי מִּיר מִּיר מִּיר מִּיי מִּיר מִ

Pa. בּשְׁלֵּד [to bend, turn aside,] to pray. Targ. Ps. LXXXVI, 1. Targ. Gen. XII, 8. Targ. I Kings VIII, 30; 33 (ed. Wil, בְּשָׁלִד רַר). 1b. 28 (ed. Wil. בְּשָׁלַד רַר); a. fr.—Ber. 34b (בּשָּׁלִד רַר). Sabb. 10a בּשָׁלָד רַר). Gen. R. s. 81 (בּשָּׁלְד רַר) went up to pray in Jerusalem. Ib. מוֹלָר בָּשָׁלַר רַר) would it not be better for thee to pray on this blessed mountain (Gerizim)?; ib. s. 32 (בַּשִּׁלָּד מָב בּ

Ithpe. אַצְּטְלֵּה to be moved; to tremble, shake. Targ. Is. XL, 20. Targ. Jer. X, 4; a. fr.

אבל m. (b. h.; אבלי roasted meat, roast. Zeb. V, 8. Pes. 75a אין זה צלי אש לא this is not called 'roasted by fire' (Ex. XII, 9); Y. ib. VII, 34a bot. יו שפוד וכ' עשוד וכ' 'the text says,) 'roasted by fire', but not roasted through the heat of the spit, of the pot &c.; a. fr.—Meg. 7b יצי אולא בי מולא בי מולא

בליב, Yeb. XVI, 3 Y. ed., v. אליב.

צלרב, עלרב

אַלִיבָא, אַלִיבָא, c.=h. בּלוּב. Targ. O. Gen. XL, 19. Targ. II Esth. IX, 13; a. fr.—Y. Snh. VI, 23° bot. אַרירווֹ לצ׳

bring the pole (to hang her on); a. e.—Pl. צְלִּיבֶרְאָ, צִּלִּיבֶרְץ. Targ. Josh. X, 26.

בְּלֵיבְ f. (בְּלֵבֶ impaling, hanging. Gen. R. s. 30, v. בְּלֵּבְ Esth. R. to III, וצְלִּיבְרָוֹן וכ׳ he who permitted us to see the downfall of B. a. T. and their execution, shall permit us to see &c.; a. e.

אַלְיבְת ch. same; אַלִּיבֶת death on the gallows. Targ. Lam. V, 13. Targ. Ruth I, 17.

אַלְּחָתָא, v. אַלְרַחְתָּא.

לריך f. pl. (אַלָּד) dates dried or to be dried. Y. Peah VII, 20b יהוה ליה דבש דצ' and he had (and gave them by mistake) date-honey (in place of bees' honey). Y. Sabb. VII, 10² bot. אַלְּדְוֹן וֹכֹי, v. השכחם, v. השכחם.

אַלְרָרָלָ, pl. of יֹצִלְּרָלָ, q. v.

בּקרָנְרָרָ f. (צְלֵּין II) given to prayer, devotee. Sot. 22ª צַרְינָרוּת (Ar. צִיִּימִיר, incorr.) a prayerful maiden, v. צִיִּימִירִּת

אַליל, צליל, v. next wds.

לבלל (b. h.; cmp. לבלל (b. h.; cmp. לבלל) ו) to move, shake, hang over; denom. by. - 2) to turn, circle, roll (v. Jud. VII, 13); to eddy, sink. Koh. R. to XII, 7; Y. Ber. IV, 7b bot., a. e. (ref. to צולה, Is. XLIV, 27) why is Babylonia called tsulah, ששם צַלְלָּהְ מִיחִר וֹכִי because there sank the corpses of the generation of the flood; Lam.R. introd. (R. Josh. 2) צללו מי בובם (corr.acc.); v. infra. — 3) (cmp. שָׁבָע to settle, be clear; to elarify. Tosef. Nidd. III, וצללו לא יחזור וכ׳ if the mixture has settled (become clear), he must not stir it up again; Nidd. 20°, v. שֶׁבֶּר. Y. Keth. I, 25° bot. אָבֶר, v. עבר. Gen. R. s. 80, end עבר, v. עבר; a. e.—Part. pass. אַלּוּלוּת (אַלוּלוּת , אַלוּלוּת , אַלוּלוּת , אַלוּלוּת , אַלוּלוּת . Ib. ארתה ע, ע. יע, ע. עבר Y. Ter. V, end, 43d 'צַ clarified wine. Sabb. 109a; 139b; a. fr.—Pesik. Ha'omer, p. 71a (play on צליל, K'ri צליל, על שצלל (not על שצלול היה אותו הדור וכ' (not על שצלל עליהום, v. Rashi to Jud. l. c.) because that generation was cleared (bared) of righteous men; Pesik. R. s. 18 שצלדל בלרהם corr. acc.); Yalk. Jud. 62, Yalk. Lev. 643 (corr. acc.).— [4) to glisten, be bright; (of sound) to vibrate, ring; v. בּלִצֵל , מְצִּלְלָח &c.]

Nif. נצל, נצל, לנגל ליט to be cleared. Y. Nidd. II, end, 50^b יַצְּלָרוּ יַבְּרוּט, אָבֶרי, וּלָא רִעכרוּ (Bab. ed. אָבֶרי, וּלָא רִעכרוּ). Sabb. XX, 2 (139^b) שרְצֵּלּוּ v. Rabb. D. S. a. l. note 20) that they (the dregs) may settle.

Hif. אינער בין 1) to become clear, settle. Par. VIII, 11 שרְצֵל until it is settled.—2) (denom. of אַנְ נס ל to shade. Pes. 50° (ref. to אַנְאַל גָּרָ בְּרָּאָרָ (denom. of אַנְאַל to shade. Pes. 50° (ref. to אַנְאַל גָּרָ בְּרָ בְּיִרְ נְּעִיבְּל there will be an addition to the sacred precincts of Jerusalem עד שהסוס רץ ומציל (מצר שהסוס רל, Bashi: מנד שהסוס רל מציל ול as far as a horse can run (from sunrise) until it gives shade (casts its shadow under itself, i. e. till noon-time; Y. ib. III, end, 30° כל ביוה צל ומרט רץ וארנו עושה צל ומרצל וכי כל ביוה צל ומרצל וכי whatever booty Israel will make (from morning) to the time &c., will be sacred &c.

שכל מחד לto be sunk, dumped. Zeb. 113b שכל

שמול לשמללה לשם Ms. R. a. K. (ed. מבול לאמלה because all the corpses of the flood were dumped there (in Babylonia); Sabb. 113^b; v. supra.

לביל ch. same, 1) to vibrate, ring. Targ. II Kings XXI, 12; Targ. I Sam.III, 11; Targ.Jer.XIX, 3.—2) to be clear; to clarify. Sabb. 75a דליצול some ed. (oth. לבילי, זְיִלִילְּיִּלְּיִּ אַנְילִילְּיִּ Sabb. 75a דֹלִיצוֹל some ed. (oth. בּלִילִי fr. בְּילִילְיִ אַנִילְילָי אַנִילְילָי, אַבְּילִילְי, אַבְּילִילְי, אַבְּילִילְי, pl. בְּלִילָי, אַבְּילִי, Targ. Y. Ex. VII, 24. Targ. Y. Gen. I, 21 בְּלִילְיִ (not בְּלִיבְּי, -3) to cast a long shadow (cmp. Neh. XIII, 19).—Part. בַּלִילָּי, אַבְּילָי, Y. Shebi. IX, 39a top בּלִילָי, בּלִילִי when you see the foot casting a long shadow (towards evening, when people are going home from market), take it out of the market &c.

בְּלְרֶין, v. בְּלְרֶין. אַלְּיֵין. אַלְּיָרן. אַלְּיִלְ. אַלְלָא m. a small skin, v. אַלָּגַ. אַלְלָאַ m. tanner, v. אַלָּבּוּרָר. אָלַלְפּוֹרָר , אַלַלְפּוֹרָר , אַלַלְפּוֹרָר . יַבְּאַלֶּלְפּוֹרָר . יַבְּאַלֶּלְפּוֹרָר . יַבְּאַלֶּלְפּוֹרָר .

pearance),

בְּלֵב, Pa. בְּלֵב, (denom. of צַלְבָּא) to paint (dark). B. Mets. 60^b שרא לצלומר גירר allowed to paint arrows; לצ' to paint baskets (in order to improve their ap-

m. (b. h.; denom. of אָלֵי v. Del. Proleg., p. 141 note) shadow, picture, image. Gen. R. s. 8 העלרונים נבראו לבי ובדמות וכ' the celestials are created in the (divine) image and likeness &c.; 'הריני בורא אותו בצ' זברמות וכ' I will create him (man) in an image and likeness that he may partake of the nature of the celestials &c. Ib. (ref. to Gen. I, 26; 28) את שהוא בצלמינו כדמותינו ורדו וכ' of him who is in our image and likeness (who imitates the Creator) it is said, ur'du (rule); of him who is not &c., it is said yer'du (they shall go down); Yalk.ib.14. Ab, III, 14 שנברא בצ' that he was created in the image (of God). Tanh. Mishp. אויר מבוד לצלמו וב' pay honor to the image of the Lord! Gen. R. s. 89 (Daniel divined) הלמא . . . הלום הצ' the dream and its interpretation, the dream of the shadow (imagination) and the dream of the tree (reality). Midr. Till. to Ps. XXV, 8 של כל ... צ׳ והיתה (2) every mile was a station, and at every station was a figure with a curved hand which pointed towards the places of refuge &c.; a. fr. — Esp. idol. Ex. R. s. 24 צלמר של מיכה; Esth. R. to III, 7, v. מֶרכָה I. Taan. IV, 6 (26b) והועמר צ' בהיכל Ms. M. (ed. והעמיר) and an idol was placed in the temple. Ruth R. to II, 14 אדם שהעמרר צ' וכ' wilt thou receive in repentance the man (Manasseh) that put an idol in the Temple? Lam. R. to I, 9 אי חלול a hollow idol. Ib. introd. (R. Josh. 1), v. לוֹכְסָן; a. fr. – Pl. צְלָמִים, עלמין אין פרון שהגיעה לבית הצ' וכ' when she (Esther) reached the room of the idols (in the palace), the Divine Presence left her; a. e. – [Kil. IV, 9, v. צַּלְמֵּוֹן.]

על על, אַל על, אַל על, אַל בּע, אַל בּע, אַל בּע, אַל בּע, בּער ch. same. Targ. Gen. I, 26. Targ. Ex. XX, 4. Targ. Jud. XVII, 3; a. fr.—Lam. R. to I, 9 בגין דאמר לר צ׳ פלן וכ׳ since that

certain idol told me &c. Ruth R. to II, 14 צורה צורה צורה צי

מלן זכ׳ פלן נכ׳ and he (Manasseh) cried, O, idol --, O,

idol-, save me. Y. Shek. II, end, 47a, a. e., v. ארוכי ; a.

1285

are the paralyzed and the crippled to punish him who halts?

Pi. בּלֵיע וכ' Ib. כשאנר מְצַלַּעַת וכ' when I halt (sin), they rejoice.

צלצול

עלע m. (b. h.; preced.) halting; fall, sin. Pesik. R. s. 13 (v. preced.) לבוא עלר they sit and look out, when I come to fall, that they may come against me. Midr. Till. to Ps. III (ref. to בצלע, II Sam. XVI, 13) מוכיר לו מעשה הצ' (Shimei) reminded him (David) of the story of the fall (David's crime); Yalk.

צְלְעָה, אֲלֶעָה f. (b. h.; v. צָלֵע 1) side, rib. Hull. 42b נעקרה צ' מעיקרה if a rib of an animal is torn loose from its seat. Gen. R. s. 21 (ref. to Gen. III, 22) בל זמן ... כאחד וכיון שנטלה צַלְעָחוֹ וכ' as long as he was Adam, he was like one (harmonious in himself), but when his rib was taken from him, he was 'to know' (the conflict between) 'good and evil'; Yalk.ib. 34. Kidd. 6a צַלְעָהִר מהוּ if one says to a woman, 'be thou my rib' (alluding to Gen. II, 22), how is it (is this to be recognized as a betrothal)?; a.fr.-Pl. צלעות if the larger נשתברו רוב צלעות if the larger number of an animal's ribs are broken. Ib. 52° ובצ' גדולוה and it means the large ribs, those that have marrow in their bones; a. fr.—2) side of a hill or rock.—Pl. as ab. Shebi. V, 4; Y. ib. 36a top צילנות constr., v. פואה 3) wing of a building. B. Bath. 61a.

m. (צַלָּצֵי worker or dealer in leather.— Pl. צַפְּעֵר Ned. האי דעי the leather market.

אבל (cmp. אבל) to vibrate.

Hif. הְצַלִּרְם to swing (a whip); to strike. Yoma V, 3, sq. (in sprinkling upward and downward) he did not aim at a certain point above or below, but made the movement of swinging a whip; ib. 15a; a.e., v. טִּבְרֶר a. מַנְגְּדָנָא.

אבלים ch., Af. אַצלים same. Targ. Ps. LXXIV, 5. Targ. Y. Deut. XXV, 3 ארבערן רצלית וכ' forty times he shall swing the whip, but strike one less.

m. caper-bush. Maasr. IV, 6 'חצ' מתעשר וכ' of the caper-tree the tithes must be given of the palm-like shoots, of the fruit, and of the flower (v. Löw, Pfl., p. 264); Ber. 36a (identical with נְצְפָה). B. Bath. 28b אכלה ... כגון 'z if one partook of three products of the same tree within three days, as for instance of the caper-bush. Sabb. אחור לרה צ' he pointed by way of an example to the caper-bush (of which the various products are eaten successively). Ib. 150^b, v. יְצְלָּפִרם. Bets. 25^b; a. fr.—*Pl.* צְּלָפִרם, בּלְמִּדֹן. Sabb. בוֹים מר צ' caper-juice.

אַלְצוּל', אַלְצוּל m. (אַלַגי; cmp. בְּלִבּלִי, fr. בָּלַא) belt of net work (to support the bosom; considered indecent); bandage, wrap. Sabb. 62^{b} (ref. to Is. III, 24) מקום שהיו חגורות בעי 'Di the place on the body where they were girt with a girdle becomes full of bruises. Sot. 8b; פי מגרה לו בצ' 9a הרא חגרה

fr.—B. Kam. איי לצי (Ms. H. לאָלְמַרָּיה לע, v. בָּשׁוֹרָא.), v. בָּשׁוֹרָא.—[Y. Kil. $ext{VII, beg. } 30^ ext{d}$ בהדרן צ', בלמין, צלמין, צלמין. ב' צ'ונמא. [-Pl. צ'למין, צ'למין, צ'למין, ער, צלמי . Targ. Y. Lev. XXVI, 1. Targ. Is. XLIV, 9; a.fr.— Y. Ab. Zar. IV, 43d bot. חבר כל אילין צ' וכ' break all those idols in the bath-house. Y. Ber. II, 4b, v. אַרוֹהֶל.—B. Kam. $23^{\rm b}$ דשק צלמי when the animal rubbed paintings off the wall. Ib. 86^b, v. ສັງເພື່ອ ; a. fr.

אָלִמוֹן (b. h.) pr. n. Zalmon, name of a hill near Shechem, and of a place (v. Neub., Géogr. p. 275). Tosef. Par. IX (VIII), 2, v. רוֹרֶנֶה -Yeb. XVI, 6. Kil. IV, 9 (Var. אָלָמִים , אֲלָמִין; v. Rabb. D. S. a. l. note 9). Ber. 15^b, v. בּלְמְּוֶּת; a. e.

אַלְמוֹנָא, אַלְמוֹנָא (b. h. צִלְמוֹנָא 1) pr. n. pl. Zalmonah. Y. Orl. I, 61ª top; Y. Maasr. I, beg. 48°.—2) darkness, name of Gehenna, v. צַּלְמֶּוֶת.

בְּלְמוֹנְית f. (denom. of מֶּלֶם) dear image; trnsf. only child (cmp. סברונא). Gen. R. s. 94; Midr. Sam. ch. XXX; ch.XXXII דן נכנס בצלמוניתו וכי Dan went in to his father (for a blessing) with his only son (Gen. XLVI, 23), and was blessed with a posterity of &c. (Num. I, 39).

אַל מות (b.h.) אַל מות darkness; (homilet. אַל מות (צל מָנֶת בּ) shadow of death, Gehenna. Mekh. B'shall., Vayass'a, s. 1 (ref. to Jer. II, 6) צל ועמו מָנָת shadow and with it death (v. לֶּכֶּכֶּט; Tanh.ib.18; Yalk. Jer. 266. Pesik. R. s. 23; Yalk. Job 906 (ref. to Job X, 22) מדור צ' צא למות וכ' what is tsalmaveth? (The angel Dumah says, when the Sabbath ends, to those relieved from Gehenna during the Sabbath.) Go out unto death, for the Sabbath exercises (v. סרר) are over. Ber. 15b (ref. to Ps. LXVIII, 15) א"ת כצלמון אלא בצ' read not b'tsalmon, but b'tsalmaveth (in Gehenna). Tanh. R'eh ו (ref. to Ps. l. c.) הוא צ' שלהן the snow is their hell; (Tanh. ed. Bub. ib. 10 צלמונה; Pesik. 'Asser, p. 976 צלמונה; Midr. Prov. to ch. XXXI, 21 צלמונה; Yalk. Deut. 892 צלמוני). Midr. Till. to Ps. XCII זימן ... אחת של אופל ואחת של צי the Lord prepared for Adam two stones, one from Ofel (darkness) and one from Tsalmaveth (ref. to Job XXVIII,

אַלְמֵלֵע, 'צִלְמָלַע, 'm. (denom. of בּילָם image, statuary, idol. Targ. Jud. XVIII, 17 (ed. Lag. צַלְמָנִרן). — Pl. אַלְמָנִרן, צרלי, צלמנדא. Targ. Hos. XIII, 2 (ed. Lag. צרלי, צלמנדא). Targ. Gen. XXXI, 19; a. e.—M. Kat. 25^b, v. מַחַלצֵיָא.

עלבע (b. h. צלע) pr. n. pl. Zela. Targ. II Sam. XXI, 14. Targ. Josh. XVIII, אַלֶּע אָּלֶּף.

עַבַּע (b. h.; cmp. אָבֵּר II, a. אָבָל (bend, hang over,] to halt; trnsf. to sin. Yalk. Num. 764 (ref. to Ps. XXXV, 15 sq.) ביאנר צולעה מעט וכ׳ as soon as I halt a little (am afflicted for my sins), they gather themselves against me; Pesik. R. s. 13 נכים עושים הדרן בצוֹלְעִים the paralyzed execute judgment on the halting (the wicked punish the frail); ib. [read:] שמא נכים וחגרים עושים את חדין

she (the adulteress) put on a fine belt for his sake, therefore the priest brings a rope &c.; Tosef. ib. III, 4 בצירן ed. Zuck. (Var. בצירן; oth. ed. בפנים corr. acc.). Y. Yoma VI, 43^d top לכרשור בי וחגרו צלצל he made him put on an undergarment and girt him with a girdle (like a woman); Men. 109^b בצילצול Zeb. 19^a בא a small belt (used as a bandage); a. fr.

אַלְצוֹלִין, אָלְצוֹלִין pl. ch. (used as sing.) same. Targ. Y. Num. V, 18.—Gen. R. s. 19 אֵילְצִלִּין; Yalk. ib. 27 אֵיצְלִין,

בְּצֵבְ ch. same, to shriek or shout. Y. Ter. VIII, 46^b bot. אָבְבֶּבְל he began to shout.

צוֹצְלָא v. צוֹצְלָא.

אָלְצְלּוֹן, צִלְצְלּוֹן, צֵלְצְלּוֹן, צֵלְצִלּוֹן, צֵלְצִלּוֹן, צֵלְצִלּוֹן, צֵלְצִלּוֹן, צֵלְצִלּוֹן, צִלְצִלּוֹן, ביי m. pl.=h. אָלָצָלּוּן, cymbal. Targ. Ps. CL, 5. Targ. I Sam. X, 5 (h. text הוליד). Ib. XVIII, 6 (h. text שלשים). Targ. II Sam. VI, 5; I Chr. XIII, 8.

אַלְצַלְא, v. אַלְצִילִּמָא.

אָבַלְ (cmp. צלְּמֵרה (צלֹת: Hull, 124ª בְּלְמֵרה מִצְלַמְרה when he split the stove across the width, v. גִּיִּסְטֵּרָא.

ושרו לחבלא: to be split. Ber. 56^b [read:] אַנְישְלִּרְם אַרוּכחיה וא׳ עד דא׳ רישיה שרו לחבלא אול כל חד וחד וקם אדוכחיה וא׳ (Ms. M. מיד א׳ רישיה שרו לחבלא אול בל אול בל הדר וחד וקארים (Ms. M. אירים ווארים) let the rope go until he is split up to his head. They let the rope go, when each tree bounded back to its natural position, and his body was torn apart.

אָרְּיִבְּע pr. n. pl. Tsalta. Bekh. 21 יצי the shepherds of Tsalta.

בים .v. צום.

אביי I m., אביי f. (b. h.)[shrunk,] parched, thirsty. Taan. 22b א שטורה ולא צ' that the ground be neither drunk (oversated) nor thirsty; a. e. — Pl. צְּמֵאִרוּ צְּמֵאִרוּ צְּמַאִרוּ בְּיַמְאַרוּם. Midr. Till. to Ps. CXVIII, 19 בְּמִארוּ בּי הוֹתוֹ בּעַרְ וֹנִי בּי המנס בּי וֹנִים אוֹמִרים לוּ זֹה השער לה' Bub. and they (in heaven) say to him, 'this is the gate of the Lord', thou, who hast been a giver of drink to the thirsty, enter thereby. Ib. to Ps. XXII 'כל הודורה וֹכ' and when they are thirsty, all the beasts gather around her (the hind) &c.; a. e.

XAY II (b. h.; preced.) to be thirsty.

Hif. אַבְּבִיא to cause to perish from thirst. Sifré Deut. 199 (ref. to Deut. XX, 10 לְהַלְהֵם עַלְּיִה ... וְלָא לַהַצְּבִירְאָּ וֹכְי (to wage war against it', but not to let it perish from famine or thirst, or cause it to die from pestilence; a. e.

אב"ד m. (b. h.; preced.) thirst. Ex.R. s. 2 (Moses said to the lamb) מלא ... משני צ' וכ' (Moses said to the lamb) לא ... משני צ' וכ' (I did not know that thou didst run off on account of thirst; thou must be tired &c. Ber. VI, 8 המוחה מים לצמאו he who drinks water to satisfy his thirst. Pirké d'R. El. ch. XXX מימות הצ' death from thirst; a. e.

קביי לידי צ' f. (b. h.) same. Yoma 77^a (ref. to Jer. II, 25) איי איי withhold thy tongue from evil talk, that thy throat may not be doomed to thirst; Yalk. Jer. 266 בְּבָּאוֹן; a. e.

m. (b. h.) same, v. preced.

Nif. אַבְיבְי to be attached, yoked. Tanh. Bal. 18 [read:] ונצְרֵדוֹּ זְּהֹ לֵּוֹוֹ נְרֵי and they were joined to one another; thus it is written (Num. XXV, 3), and Israel was joined &c.; ed. Bub. 28 (געבררם זה וכ').

Po. צְּרַמֵּר to crowd, pack.—Part. pass אָרְמֵּד בְּינָר נְינִירִם, pl. צְרֹמֵּר (Cant. R. to IV, 1 (play on במרך, ib.) [read:] במרארן מצ' בו וב' they appear to be crowded, and yet are comfortable, as at the great school-hall of Sepphoris (cmp. Ab. V, 5).

עבריך, ch. same, 1) to join, attach, harness. Part.pass. אַבְּיִרִיךְ, ft. אָבְיִרִיךְ, pl. אָבְיִרִיךְ, a) attached, harnessed. Targ. I Kings XIX, 19.—b) attached to, addicted to, in the habit of. Lam. R. to III, 9 הוה צמרה עברד עירת קינדילו וב' Y. Maas. Sh. V, 56° top הוה עברד וב' Y. Maas. Sh. V, 56° top הוה עברד וב' ch.). Lev. R.s. 26 שני אמרה וב' (some ed. בְּיִרְהָּ אַמֵּרְהָּ וּנִי was addicted to evil talk.—2) to bind up (a broken limb). Targ. Ez. XXXIV, 4, 16.—3) to narrow in, retain. B. Bath. 53° ברא ביר (ed. Pes. a. oth. הצאבה, ע. הצאבה) he retained

במדונא 1287 במד

(dammed) the water for the benefit of the field, opp. ארות let the water spread.

Pa. צַבֵּר same, 1) to bind up, heal, mend. Part. pass. בְּצַבֵּר Ab. Zar. הַצַבְּרֵר בי מחברי בי מחברי על who go (to an idolatrous temple) broken (crippled), and come out healed; Yalk. Ex. 289 מצמרדי (corr. acc., or תַּיבַבְּרֵר Ithpe.).

Ithpe. אַצְּיבְּרֶּד. to be bound up, repaired. Ber. 22b א' הברה דר"כ ה''ב ה''ב ה'' R. N.'s pitcher has been mended (the rule he laid down is restored again), opp. ארבר, ארבר.

אַמְרָתָא, v. אַמְרָתָא. אָמִרְתָא, אָמַרְתָא, v. sub אָמִרְתָא, v. sub יבים.

TAY (b. h.) to break forth, shine; to bloom, sprout, grow. Cant. R. to III, 6 דיה ... ועמוד אש צומח the pillar of cloud came down, and the pillar of fire grew brighter. Hull. 60^b לצאר דשאים... רצמודו the plants came out and stood at the opening of the ground, until Adam prayed, when rain came down, and they came forth. Pesik.R. s.46 ממרות his pardon was revealed. Y. Shebi. IX, 38d top או his pardon was revealed. יבידו מוצאר וכ' if the leaves came out after the Sabbatical year. Ib. אם צימח וכ' if it (the lof in the ground) sprouted again &c. Maasr. I, 3 החלחן כדי שהצמח Ms. M. fenugrec is subject to tithes when it is so far advanced that the seeds can be planted and will grow; R. Hash. 12b, expl. משתצמח לורעים when it has grown sufficiently to be planted (Rashi: when its seeds begin to develop). Neg. X, 3 הצומה a black hair that grows out of the sore (Lev. XIII, 37). Tosef. ib. IV, ו צומחות two black hairs of recent growth. Ib. אחת צומחת וכי one of recent growth, and the other (of old standing) surrounded with flesh; a. fr.

Nif. נצמח to be made to grow forth; to grow. Midr. Till. to Ps. XXII להם גואל וכ' a redeemer grew up for them and redeemed them. Pirké d'B. El. ch. XII מאליהן grew of themselves (without being planted); a. e.

Pi. אַרְאֵיה to grow. Y. Shebi. l. c., v. supra. Y. Maasr. I, 49a top (ref. to Deut. XIV, 22) רבר שהוא נורע ובְּצָאַה (R. S. to Maasr. I, 3 וֹבְּאָבְה) that (is subject to tithes) which is sufficiently advanced to grow when planted (v. supra); a. e.

#Hif. דְּצְמִידוֹ 1) same, v. Pi.—2) to cause to grow, produce. Sifré Deut. 307, v. צִידוּין אַ

Af. אַבְּבָּת 1) same. Targ. O. Ex. X, 5 (Y. Pe.).—2) to cause to grow, produce. Targ. O. Gen. II, 9. Targ. Ps. CXXXII, 17; a. e.—Lam. R. to I, 1 דאָרנון (ו חַר כוֹת') לבחר לבור that they (the wheat stores) shall produce sproutings, and this man (thou) shall have no benefit of them.

TAY Im. (b.h.; preced.) growth, sprout, plant. Pirké d'R. El. ch. V לברך צמחה של ארץ to bless the growth of the earth. Ib. 'הארץ מתעברת וצמחה כאשה וכ' the earth becomes pregnant, and what she produces is like the issue of a widow that conceived in whoredom. Ib. וצמחה ברכה and what she produces is a blessed seed. Tanh. Ki Thetsé 4 and the people say, זה צ׳ רשע this is a wicked growth (the father of a wicked son); a. e.—Pl. צְּמָדִרם, יבְּמַדְוּרְן Y. Shek. I, beg. 45^d אַמָּדְוּרְן is it not (necessary to wait with the examination) until the growths are sufficiently advanced to be distinguishable?; a. e.—Trnsf. morbid growths, swellings, ulcers, eruptions. B. Kam. 85° אם עלו בו צ' מחמת המכה וכ' if ulcers grew on his body in consequence of the wound, so that the wound is covered up. Hull, 48° בעלחה בי if the lungs have ulcers (or blisters); a. e.

אב בין pr. n. Tsemah, allegorical name of the future Messiah. Y. Ber. II, 5a top ישט 'צ his name is Ts. (by ref. to Zech. VI, 12). ווא מנווט לא דוא להוא ב'ד הוא מנווט of the letters ווא צ' הוא נווט (138); Lam. R. to I, 16.

קבר צָּי Pr. n. pl. K'far Tsemah, in the district of Susitha (v. סוסרתא). Tosef. Shebi. IV, 10; Y. Dem. II, 22^d top.

אַבְּקוֹל, יוֹעַ = h. אַבְּעָדוֹן. Targ. Gen. XIX, 25. Targ. Y. II Deut. XXXII, 2; a. e.— Pl. אָבְּקוֹלן, יאָבּ, ייִבּ, Targ. Y. ib. XXIX, 22. Targ. Ps. LXV, 11, v. יְבִּיְרָא, ; a. e.— Hull. 48° יצֹי יַ... אוֹ הווֹ הוּ saw the lungs covered with ulcers (or blisters). Ab. Zar. 39° יבורת בירת צ' he saw that it (the eel-like fish) had growths (like scales).

אבירונירן, אַמְרוֹנִים Maas. Sh. II, 3 מְלְחוֹנִים האכל צ' האכל צ' המחונים fenugrec dedicated as second tithes may be used as buds (directly from the capsules, before they are dry); [R. S.: the growth from seeds of fenugrec dedicated as second tithes and not redeemed, may be eaten]. Y. ib. 53° top כיני ביתורת ביני לו the Mishnah means to say may be (not must be) eaten &c.; Tosef. ib. II, 1 בְּבְּחִוֹנִוֹתְּהַ.

אַבְּחַוֹּנְיּ . ch. same, growth, plant.—Pl. constr. אַבְּחַדּוֹנָי . Targ. Y. I Deut. XXXII, 2 (v. צְּבְּחָאַ).

162*

צמצם

עמצו (cmp. ממצו) to reduce, clip, trim (nails). Targ. Y. Deut. XXI, 12.

צבור

Af. אַצְמֵר same. Y. M. Kat. III, 82° רתיב מצמר וכ' (perh. קצמי Pe.) sat trimming his nails.

Pa. צַּמֵּר to cause to suffer want, afflict. Targ. Ps. LXXXI, א צְמֵרה ed. Lag. (oth. ed. ענרת; h. text אענך; v. 口寸达)。

אָרָאָ, pl. אַמֶּדאָרם, v. אַמֶּצָ, v. אָמֶצָ.

Tאַ m.(b.h.; צָמֵד) [closely joined,] 1) exactly fitting lid. צ' פתרל , v. פַּתִּרל, Snh. 64ª (ref. to הנצמדים, Num. XXV, 5, in contrast to הרבקום, Deut. IV, 4) יב כצ' פי הנצמדים... כצ' פי who were attached to Baal Peor like an air-tight lid, whereas they were 'attached to the Lord' merely as two dates sticking to each other; Yalk. Num. 771 .- 2) joined, yoked. Num. R. s. 20 (ref. to לארם, Num. XXV, 3) כארם like a man yoked (inseparably attached) to his work,—3) wrist-band, bracelet. Snh. l. c. ... הנצמדים יכצ' על ידר אשה וכ' who were attached to Baal Peor', means merely as a bracelet on the hands of a woman, whereas &c., v. דָבֶק; a. e.—Pl. צִמְּרֹדָרם Num. R. l. c. בצ' נל ידיה like 'the bracelets on her hands' (Gen. XXIV, 22). Ib. 'נצמר בצי ... ויצמר לו this was a greater calamity than that of the golden calf, for there it is said (Ex.XXXII,2), 'take off the golden rings', but here, 'and Israel was tied' (Num. l. c.) with wristbands. Yalk. Gen. 109; a. e.-4) couple.—Pl. as ab. Num.R.l.c. (ref. to דעמד, v. supra) at first they went (into the house בתחלה... צ' צ' זוגות וכ' of prostitution) secretly, but then they went in jointly, pair-wise, as we speak of צֶּמֶר בָּקָל (a pair of oxen); Tanḥ.

אירתי צמידא (Yalk. Koh. 989 אַמִּד', v. אַמִּד'.—[Yalk. Koh. אירתי צמידא,

[shrunk by the summer,?] אַ בַּיִּרְאָא, אַבְּרִינָא name of a kind of early figs. Y. Maasr. I, 49a top משרבכר ע' ש' when the first tsamya kayta ripens; לא ביכר צ' ק' if in that year the ts. k. did not ripen early &c.

אשרא צ' (צְמֵר) א f. (צְמֵר) אשרא צ' inflammatory fever, v. № Pes. 25^b. Ab. Zar. 28^a; a. e. — 2) stone in the bladder or kidneys. B. Mets. 85a (Ms. R. 1 צימרתא; Ag. Hatt. צמרתא). Gitt. 69^b (Rashi צמרתא).

אין m. (אַבֶּיתוּת. (אַבָּיתוּת. (אַבָּיתוּת. יִבְּיִתוּת.) irredeemably sold, forfeited. Y. Maasr. III, היצטָת (prob. to be read: גצָטָת, v. צַמֵּת) and does not become irredeemable in the jubilee year (Succ. $3^{\rm b}$ נארנו נחלט). Arakh. $31^{\rm b}$, v. צמרתות.

*מביתו (אַבְּעוֹת gathering together, summons. Targ. Y. Gen. XXV, 14 (transl. of משמל, pr. n. pl., cmp. דישמע I Sam. XV, 4); v. צַּלְיֹתָא

לצ' f. (b. h. אָמִיהָת; אָמָר irredeemable sale; לצ' absolutely, finally. Arakh. 31b (ref. to Lev. XXV, 30) לצ' לחלוטיך latsts'mithuth means absolutely; ד"א לצ' הומתנהlatsts'mithuthמש צמרת צ"ם another interpretation: latsts'mithuth is an amplification serving to include a gift (to be final if not redeemed within a year); why? Because צמרת would have sufficed to indicate a final sale, and ts'mithuth amplifies the scope of the law.

אביב m. (cmp. מביב [contraction, wrinkle,] the last stage in the growth of the fig; trnsf. the stage of complete puberty of woman, v. לוֹחַל. Nidd. V, 7. Ib. 47ª (phonetic etymology) כמ"ר רצחה מלאה as one says, it has come forth complete. Ib.b צ׳ מלמעלה the symptom of complete puberty on the upper part of the body.

 $\square \square \square \square \square$ to be pressed together, be restrained.

Hif. Dun to restrain; to tie up. Cant. R. to IV, 1 (ref. to אמה, ib.) יבמתר שערה וכ' as a woman ties up her hair behind, and this is an ornament to her, so the Great Sanhedrin sat behind the Temple &c.

עֲבֵעץ. Y. Maasr. II, 50° bot. רמצמץ, v. מְצְמֵץ.

באב' (Pilp. of בְּבֶּב 1) to contract; to press, squeeze in, force into close confinement. Snh. 76b לרבות את המצמצם this includes him who caused the death of a person by forcing him into a place whence he could not escape. Ib. 77^a בנזקרן in cases of damages the Law does not condemn him who causes damage through confinement (e.g. by placing an animal where it was exposed to sunstroke). Pesik. Bahod., p. 152a מצמצם שכינתו בדניהם forces his Divine Presence into their midst; ib. Vayhi, p. 5°. Gen. R. s. 5; Lev. R. s. 10 צִּיכְצְבֶּוֹן בּדֹן וֹכ׳ he crowded them (the priests) between the two bars of the Ark (cmp. צמר (צמר); a. e.—Part. pass. מְצוֹמְצָמֶר, f. מְצוֹמְצָמֶר; pl. מָצוֹמְצָמֶרן; מצוֹמְצְמוֹת Ib. s. 11 (in Chald. diet.) אנא חמיתיה מצ' I saw it (the Divine Presence) confined in the midst of them (the elders); Yalk. Prov. 964. Lev. R. s. 14 משאר איבריו מצ' בו וכ' and the rest of its (the embryo's) limbs are pressed together like a shapeless lump; (Y. Nidd. III, אוֹלָם, v. מצומהים to press against, hide behind. Pesik. Sos, p. 147^b (ref. to Is. LXI, 10 כדון ... היו (ככלה ביון ... היו רב' עצמן רב' when the Israelites stood at Mount Sinai $the {\bf y} \, pressed \, themselves (against \, one \, another, in \, reverence)$ like a bride (when she undresses), opening one (part of her garment) and holding together another part. Cant. R. to IV, 10 the Ten Commandments שהיו מצמצמים עליהן מכלה (sub. לצמר) at receiving which they hid themselves like a bride. Gen. R. s. 45 end והיתה . . . וצימצמה פניה יב' she leaned on her maid and pressed her face (against her), so that the king could not see her &c.; Yalk. ib. 80. She went הלכה וצמצמה פניה אחורי העמוד she went and pressed her face (hid herself) behind a column; a. e .-3) [to press the eye] to observe closely; to define exactly. Bekh. II, 6 (17a) אר אפשר לצַמְצֵם (Mish. ed. אר only) it is impossible to ascertain exactly (that both heads came forth simultaneously). Ib. 17b בידר שמים it is possible to ascertain simultaneity in natural processes; בידי אדם אוֹנ it is impossible to ascertain simultaneity in human actions. Shebu. 32a (ref. to כפרו שניהן כאחת, Mish. IV, 4) הא אר איפשר לצי but is it not impossible to ascertain simultaneity (of evidence of two witnesses)?

בעבב

Ib.; Hull. 28b 'לפר שא"א לצ' הול if he divided the stove into two equal parts, both are unclean, because it is impossible to make an exactly even division; a. fr.—Y. Erub. V, 22c באחד וכ' באחד וכ' באחד that the sun should shine on it exactly in the first moment of the solstice of Tebeth and of that of Tammuz.—Part. pass. as ab. Y. Hall. I, 57d bot. 'ב'ב המשלם בצ' exactly five quarts. Y. Sabb. II, 5a top 'ב'ב שלם בצ' שמשלם בצ' three by three (handbreadths). Gitt. 7a באחד וא מון בי הוא if a man sees that his means of support are getting scanty; a. fr.—4) to stint, save, v. השבי.

בוא ch. same, 1) to squeeze in, confine. Snh. 76 החוא וברא דמצמצמה וכ' (not אס ...; Ms. M. דצרמצם Hebr. form) a man that confined his neighbor's animal so as to expose it to sunstroke; Yalk. Num. 787 דצַמְצְמָה, read: דּצַמְצְמָה, read: דּצַמְצָמָה. Yeb. 46a ארפו ליה וצמצמו ליה (ed. וצימצמו, Hebr. form) they loosened the halter around his neck, and pressed it close to his neck; כל הרכל וכ' they pressed it, in order that he (when immersing) may not anticipate them and say, I take this immersion as a freedman.—Transf. to get a person into a dilemma. Lam. R. introd. (R. Josh. 2) יתר וכ' אמר פּצְמִצְמָא יתר וכ' Nebuchadnezzar said, he (the Lord, in commanding me to destroy the Temple) wants to get me into trouble, that he may do unto me as he did &c.; ib. (Zabdi 2) אינמצא some ed. (corr. acc.); ib. to IV, 12.--2) (cmp. b. h. צַּמָּה, v. אַרְסְטְבָא) to restrain the hair from flying, to tie up, veil. Targ. Y. II Gen. XXXVIII, 15 (h. text במתח: Gen. R. s. 98 במצמהא some ed., read: למְצַמְּתָא, v. אַמְבַּמָּתָא.]

Ithpalp. 1) אָבְיבְעָם to veil one's self. Targ. Y. II Gen. XXIV, 65 (h. text בחרות).—2) אָבְטַבְּשׁ (cmp. אָבִינְרָן לבּרִידר) to be pressed, want. Lam. B. to I, 1 (רבתר) רבתר) אַבְעַבְינְינְן לברשרא וּכ' we were pressed for meat (our store of meat had given out). Ib. אַבַּינ לחמרא וֹכר (corr. acc.) and we had no wine; v. הַבְּינ.

אַרְמָצִי . עַבְּצְבְּמֵצִי.

Pi. דְּמֵּל to cause shrinking; to dry (in the sun). Y. Maasr. IV, 51^b top יְּבְּילְוּל וּדְּרִינְרְּל וּצִּיבְּילְר וֹנִיבְּיל if he redeemed it (when fresh), and let it dry. Y. Naz. VI, 55^c יְבִיבְּילְרָם (read: בְּיבִּילְנְיל, a. e.—Part. pass. בְּבִּילְנְיל, f. בְּבְּיבֶּילָם, pl. יְבִיבְּילָם, Sabb. 38° ביבים בצ' eggs boiled or roasted down to a small size.

Hithpa. הְצְּטֵבְּק to be reduced in size (through boiling &c.). Ib. הִּצְטַבְּק וֹר להן a dish which is deteriorated by boiling down; ib. ויפה להן eggs are improved by &c. Ib. 37^b. Y. ib. III, 5^d; a. fr.

אַמִּיק ch. same. Part. pass. אָמִיקא; f. אָמָיקא &c.

Targ. Y. I Num. VI, 3 (h. text רכשים). — Hull. $55^{\rm b}$ הנהו לא those rams whose lungs were dried up.

צמת

Pa. אַבַּמַק as preced. Pi. — Part. pass. אַבַּמַק. Y. Peah VII, 20b 'תיוב מצ' (מרוב (מרוב מצ' dish of dried carobs.

Pකኒ m. (preced.) shrunk, shrivelled fruit, esp. figs, dates. Y. Ter. II, 41^d top, v. ካይኪ, a. ካይኪ I.

אַבְּרִריָם ... (preced.) dealer or worker in wool.—Pl. בַּבְּרִרין אַבָּירִין ... בּבְּרִרין ... בּבְּרִרין ... בּבְּרִרין ... בּבְּרִרין ... בּבְּרִרין ... אַבְּבִּרין ... בּבְּרִרין ... נשל אַ ... בּבְּרִרין ... אַבְּבִּרין ... בּבְּרִרין ... לו בּבּרִרין ... לו בּבּרִרין ... לו בּבּרִרים ... לו בּבּבּרִרים ... לו בּבּבּרִרים ... לו בּבּבּרִרים ... לו בּבּבְרִים ... בּבְּבִים ... בּבְּבִים ... בּבְבִים ... בּבְּבִים ... בּבְּבִים ... בּבְּבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִּבְיים ... בּבְבִים ... בּבְבִּבְיים ... בּבְבִּבְים ... בּבְבְּבִים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִּבְים ... בּבְבִּבְיבִים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִּבְיבִים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִּבְים ... בּבְבִים ... בּבְבִּבְים ... בּבְבִּבְים ... בּבְבִים ... בּבְבִים ... בּבְבִיבְים ... בּבְבִי

אַמַרְמוֹרַיָּיה, ע. בורין, צ' מוריות, צמר

The to be pressed, hot.

Pa. צַמֵּר to heat. B.Kam. 60^a בְּמֵּרֶה he increased the heat of the coals by breathing on them.

צִימְרָא, ע. צִימְרָא.

רְרְאָ (b. h.) pr. n. gent. Zemarite. Gen. R. s. 37; Y. Meg. I, 71^b bot., v. אָבֶי, a. אַבֶּי.

אַרְרוֹרוֹת (שְּבֵּיג (sub. בְּאֵבֶי) m. pl. (v. בְּאַבֶּי) feverish flushes. Nidd. IX, 8 (63^a) (among the premonitory symptoms of menstruation) רכמרן צ׳ אוחזיך אוחזיך (Mish. ed. בְּמַרְמוֹרְת a kind of feverish flushes seizes her; ib. 63^b צמרמורות (Ar. במרמורת).

אבר הוריק, אבר הוריק m. pl. (preced.) chills and fever. Y. Ab. Zar. II, 40^d bot.; Y. Sabb. XIV, 14^d bot. אמר (corr. acc.). Cant. R. to II, 16 מוריף מוריף צמר מוריים (corr. acc.).

אַמַרְמוֹרוֹת. v. אָמַרְמוֹרָת

אַרְבְּרִבְּי (preced. wds.) to be hot. Targ. Ps. XXXVIII, 11 (h. text סורתר; cmp. מַרְהוּרָא.).

אוניקיין (b. h.) [to be pressed together,] 1) to meet, join. Hull. 76° אוֹמִיזין, v. הַּיִּמִיזּר 2) to be smashed. B. Kam. 85° הברון די וכי if one struck his neighbor on his hand, and his hand was smashed, but is expected to recover; Y. Naz. IX, end, 58°.—3) to contract; to reduce a swelling by applications of vinegar, wine &c. Pes. 40°... ישורן צוֹמִין צוֹמִין וֹיִנְיִין בּיִבְּיִן he steeps the barley-corns in vinegar, and this binds them (prevents moisture from penetrating and

creating fermentation); עַפָּל. Sabb. 109a . . . בירן מינגפוה (ברומץ (ברומץ (ברומץ (ברומץ (ברומץ (ברומץ (ברומץ (ברומץ apply wine (vinegar) to reduce the swelling (on the Sabbath).

גַמָּת

Nif. אבמרחד to be quashed; (denom. of מְצְמֵרְחְדּה to be sold for ever, not to be recovered in the jubilee. B. Mets. 79² (ref. to במר מארן שם רובל נצבירת וכ' (Lev. XXV, 30) מי שור רובל נצבירת ובל that which without the law concerning the jubilee would be sold for ever, is recovered by dint of the jubilee; רצמרו נצבירות thich excludes a case like this (a sale for sixty years), where the sale would not be perpetual even if the law of jubilee did not exist at all.

Pa. אַבְּמֵרת Af. אַבְּמֵרת to assemble, call, summon to a meeting. Y. Peah VIII, 21² top יבּמָרת (or אַבְּמֵרת), v. בּוֹי אַנְירוּ וֹנִי 1. Y. Succ. V, beg. 55² יבּמָרת בּיבְּמַרְא מְּבְּמָרָא וֹנִי 1. ביינעול מְצַבְּמֵרָא מְּדְּלְא וֹכֹי 1. רבי 1. ביינעול מְצַבְּמָרָא מְדְּלֹא וֹכֹי 1. רבי 1. רבי 1. ביינעול מַבְּמֵרְא (alternately) two Selas to go around and call the congregation together for R. J. (to listen to his lecture); Gen. R. s. 98 מרמבית לון 22). Ib. s. 22 יבּמִרת לון 22. מצמרת לון 22). Ib. s. 22 יבּמִרת לון במַרְא שׁרְּבְּמֵרְא הַבְּמֵרְא וֹיִי שׁרְבְּמֵרְא וֹיִי שׁרְבְּמֵרְא וֹיִי וֹנְי שׁרְבְּמֵרְא (Absalom) went and summoned (to accompany him) two men at a time, until he had collected two hundred men; Num. R. s. 9. Y. Kidd. IV, end, 66^d ברוֹים בּרוֹים מַרְיִם and saved a little money.

Ithpa. אַאָטְמָר, Ithpe. זימָא ווי to be gathered together, meet. Snh. 109b רומא דרון ממח וכ' Ar. (missing in ed.) on that day when the Korahites were to meet, she (On's wife) arose and gave him wine to drink &c.—2) to be pressed, want. Lam. R. to I, 1 (רבחר) אַגְטְמָרְהַרְנָן (רבחר) אַגָּטְמָרִהְרַנָן (רבחר). עוֹם אַגָּטְ

7호, v. 기호, 기호,

צִרנָא, ע. צְׁנָא, צִרנָא.

אַבְּעַ m. (v. אָדְיבָא I) basket (of palm leaves). Taan, 9^b

צַנוּעַ

יסַנַבְרַאַר, ע, צָנַבְרַרוּר, אָנַבְרַרַאַר.

ראַבָּן, אַנָּדְן, III (b. h.; צְּבַן) cold. Tosef. Ohol. II, 6 ומה עלדו צ' ומה he caught cold on it (on the trepanned skull) and died. Y. Sabb. XIV, 14° bot. מחרם . . . מחרם . . . מחרם וב" וכ' ninety-nine men die from cold to one by the hands of heaven; Lev. R. s. 16. B. Mets. 107b (ref. to כל חלר), Deut. VII, 15) 'Y that means cold. Tosef. Sabb. III (IV), 5 \mathbf{y} י יצינַתן; Y. ib. III, $\mathbf{6}^{\mathrm{b}}$ top אַרָּפָּחָה, v. פֿרּג \mathbf{h} .; a. fr. -Pl. צִּינַתָּן צר, אַנרן Y. B. Kam. VIII, beg. 6b אי ציי, צירן. צרי, צליו שלג או צ׳ וכ׳ if he put snow or ice-cold water &c.; ib. bot. צומן. Ex. R. s.25, beg. 'בחלים חמים בקש צ' ... בקש חמים וכ' if he wants ice-water, he gets it (out of the milliarium); if he wants hot water &c.; (Tanḥ. Vayera וו ביולן בולן ביים אולן ביים ביים 'צ (adopted from Prov. XXII, 5) blowing cold winds, cold draughts; [oth. opin.: ב'ום cold and heat, v. בוו בוו]. B. Mets. 1. c.; Ab. Zar. 3^b; Keth. 30^a; B. Bath. 144^b הכל בידי שמים פצ' פ' everything is in the power of heavens (comes from no fault of man), except sickness from cold droughts, as we read (Prov. l. c.) &c.; Yalk. Prov. 960 '51 'YD.

אַלוֹלְעַ m. (b. h.; צָׁנַע retired, discreet, chaste, decorous.

אָרנ׳ ענוֹקא, ענוֹקא, v. sub ציר׳.

אור אור, אור, אור, enlargement of צור, cmp. בינוק אַרנוּק &c.) [anything carved out or turned,] 1) socket in which the door-pivot turns, or pivot. M. Kat. I, 10 (11^a) הציר והצ' the pivot and the socket (or the socket and the pivot; v. Rashi in Rabb. D. S. a. l. note 30).— 2) water pipe, spout, duct. Mikv. IV, ו המניה כלים החת המניה יהצ" if one puts vessels under the spout (which feeds a bath). Ab. Zar. 75^a; Tosef. ib. VIII (IX), 3 ... יצי חדת under the spout when its waters splash forth; Y. ib. V, end, 45^b. Mikv. IV, 3, v. בוטר. Tosef. Erub. IX (VI), 22 (larger than מוחילה). Ib. 23 לרשות וכ׳ a gutter which runs into a public road whether containing water or wine; a.fr.—Euphem. vagina. Pirké d'R. El. ch. XVI.— Pl. אַלוֹרוֹת , יִצְּלוֹרוֹת Y. Ab. Zar. III, 42° top, v. בְּשַׂהָ. Tosef. Sabb. VII (VIII), 16; Ber. 50^b, v. ជួយ់១. Gen. R. s. 42 (ref. to Gen. XIV, 3) [read:] לא היה שם ים אלא צ' היאורים וכ' there was no lake there at the time, but (afterwards) the pipes of the ducts (the water veins in the rocks) burst, and a lake was formed (with ref. to Job XXVIII, 10); Yalk. ib. 72 צורות היאור (corr. acc.).

אינירי, בין בין ליבור ל

 splashings (rain), and the seas cause the deep to hear &c. (ref. to Ps. XLII, 8).

אבורא III, אבורה און אבורה f. (v. יצפור אוו אבורה hook, curved pin. Kel. IX, 6 (ed. Dehr. צַנִירָה), v. בוּשׁ I. Ib. XIII, 5 שמשטש ש (ed. Dehr. ביל) if a curved pin has been straightened. Ib, XI, פערה (Maim. ed. Dehr. (צנר) the hook of an earring (detached) is clean; Tosef. ib. B. Mets. I, 9 [read:] של מכו (v. R. S. to Kel. l. c.). Ib. III, 7 ויטל . . . מפני הצי (ed. Zuck. הצינורות) if the flat portion of the baker's shovel is broken off, it is susceptible to uncleanness on account of the hook on the other end (used as a poker); ינשלה הצ' (ed. Zuck. הצינורת) if the curved end is broken off (v.קלּרגֹרָפֿוֹץ). Yoma 12a מהפך בצי he turns (a piece of flesh &c. on the altar) with the hook. Tosef. Sabb. VIII (IX), ולעשות צ' קטנה enough coal to forge a small hook; ib. IX (X), 5 מכרד ... ממנו צ' 'n enough iron to make of it &c. Men. 1072; Sabb. 902 יבי מחט אפרי מחט אפרי ב a small bronze hook. Gen. R. s. 74 אפרי מחט אפרי לב' לב' thou hast not found with me even a pin or a hook (of thine); a. fr. -- [Num. R. s. 8, v. next w.] -- Pl. צלורות, צ' התופסות fr. צוריות). Tosef. Kel. B. Mets. II, 15 צוריות 'ithe hooks which clasp the mill-stones from above. Hag. 21^b, sq. מחטרן וצי pins (or needles) and hooks; a. e.— Chald., v. צַּנוֹרָא I.

שלבורי m. (preced.) a piece as large as can be taken up with a hook (fork). Pesik. R. s. 23-24 כל דאכיל צ' מן whoever eats a forkful of what belongs to Cæsar, is stabbed to death (v. אָסָרָּא; Num. R. s. 8 צינורא (corr. acc.).

ענוֹרָת, v. צְבּוֹרָרת III. צִנּוֹרָת

אברריה, אברריה, אברריה, f. (preced.) hook, a sort of fork with which to turn the pieces on the altar.—Pl. אבי, אבריהא, אבריהא. Targ. O. Ex. XXVII, 3, a. e. (h. text מולג).

וו צנורָא. ע. צנורָת ווו. ווו צנורָת

אַנְרָרָא, ענִירָקא, ע. אָנְרָרָא, דּנְרָרָא II.

אַכְּרְכָּן f. (צכּן) prickly, withered.—Pl צְּלָרְכָּן. Targ. Y. Gen. XLI, 23 Ar. (ed. גצָא, v. נצָאָ, II).

ברונים m. pl. (צכן) cold water(?). Y. Sabb. XX, end, 17^d שמוך צ' על וכ' pour cold water on him who passes by (?); [the entire sentence is unintelligible].

קרער f. (preced.) 1) secrecy, retirement, Cant. R. to

צְּכִיעוּרָאַ 1292

ברלקרא ch. same. [Targ. Y. I Ex. XXXVIII, 8, v. ביריק.]—Erub. 26^a כיון דלצ' עברדא because the partition is made merely for the sake of privacy (not permanent). Ber. 62^a שמרס בי לשמרס על decency (in uncovering one's self for a human need) and silence. B. Kam. 82^a משום צ' as a matter of chastity (v. סרובר); a. e.

m. (b. h.; v. מצנפת) turban. Cant. R. to VIII, 6 צ' מלוכה יי royal turban.

אָנֵתָ v. אָנֵרְףּ

אָבֶר m. (preced.) shrill. Ḥull. 79ª, v. יֶבֶר.

NOTIFE f. (preced.) shricking (of the wood-cock). Targ. II Esth. I, 2 (3).

אַנֶּירָה, v. אַנִירָה. II.

צָרָת ענית, ענית v. sub צִרָּר.

בּעַלְ (b. h.; cmp. next art.) to sting, be hard, shrunk. Part. pass. אָנְיִם, f. דּיְטָשְׁבְּ, Ber. אָפָּי בִּעְ בַּעְרָה (Ar. צונמא shrunk pieces of bread (soaked) in a bowl.

ביל, Tosef. B. Mets. II, 22, v. אָנָבּוּ II.

לְבִין (cmp. סְבֵּן) [to sting; (of taste) to be pungent; (of color) to be bright, polished]; (of temperature) to be cold. Mekh. Yithro s. 4 אור מבערו בי זוֹן if he is removed from it, he is cold. Y. Pes. IV, 31b top בשלא תוצן that she (the ass in heat) may not cool off (before copulation). Gen. R., s. 87 הבין . . . וצִי דמו he saw his father's image before him, and his blood grew cold; ib. s. 98 וצרכן (corr. acc., or בינן); a. e.—V. בינן.

Pi. צְּבְּנָהְ to cool off. Sabb. 53a לצַבְּנָה to cause the perspiring animal to cool off, opp. לחממה to keep her warm. B. Bath. 74b סררם ... וצר הנקבה he emasculated the male (Leviathan), and cooled the female. Ex. B. s. 10 וְּבַצְבִין מִוּחוֹ they caused the stove to cool off. Pes. 118a the

angel Gabriel said, ארד וֹאַצֹּבּן וֹכֹי let me go down and cool the furnace &c.; a. e.—[Gen. R. s. 98, v. supra.]

צנע

Hithpa. בְּשַׁשֵּׁלֵּן, Nithpa. לְּשָׁשֵׁלֵּן to become cold; to get chills. Sabb. 129a בין דם ונ׳ if one has chills after bloodletting. Yoma 77a אלמלא לא וְצְעַשְּׁלָּנוֹ וֹל if the coals had not been cooled off on their transmission from the hand of the Cherub &c. Sot. 11b; Ex. R. s. 1, דְּהֵוֹדְ, a e.

עד רלא תְצְבַן ch. same, to be cold. Y. Yeb. IV, 62 bot. עד רלא תְצְבַן before she cools off (her throes of birth die away); (Gen. R. s. 20 שמא תיצון וחמות lest she get cold and die).

Af, אַאָּד'ן to make cold. Y. Sabb. IV, 6d [read:] הדון דולא sand heats a warm object buried in it, and makes a cold object colder.

Ithpa. אְצְשֵׁלְ to be cold, have chills. Sabb.129a אַצְשֵׁלְּנְאַת (missing in Mss. M. a. O., v. Rabb. D. S. a. l. notes 80, 90) she got chills.

מחפרס בי מחפרס (Rashi (בצינ') when a man takes hold (of a dish), does he do so when it is in its original condition (as it is cooked), or when it is cooled off?, i. e. when referring to a thing in a vow, is the vowing person presumed to mean the thing when it is yet prohibited (as flesh of a peace-offering before the blood is sprinkled), or when it has become permitted?; [Ned. 11^b בנופא , a gloss that took the place of our w.; Ar. reads בהיהים, q. v.]

Taan. 16a (commenting on the custom of bringing the chest containing the Torah scrolls to the open place of the town for fasts and prayers) מומר כלד צ' היה לנו וכ' as if saying, we had a vessel kept in reverential retirement, and it has been exposed on account of our sins.—V.

Hif. יְּאַנִּישַ to withdraw (from use); to reserve, hide. Sabb. X, א המַאַלִּדע לורע וכ' if a person had laid aside something for seed, or for a sample, or for medicinal purposes, and takes it out into the street &c. Ib. 90b ישהְצְּרִיעּוֹ ושכח וכ׳ if he had laid it aside, but forgot for what purpose &c. Ib. 91° בל ... להַצִּנִיעוֹ וארן מַצִנִיעִרן a thing not fit for reservation, or of the kind not usually reserved, but this person considered it fit &c. Num. R. s. ו מצלעה עצמה keeps herself in retirement (chastity). Ib. s. 20 הציִרער עצמן contained themselves (remained chaste); a. e.—Part. pass. מרּצְיַנֶּעה; f. מרּצְיַנֶּעה &c. Ter. VIII, 8 מקום חמי a retired (well-guarded and clean) place; Bekh. 33^b, a. e. — Gen. R. s. 94; Cant. R. to I, 12 (ref. to Ex. XXXV, 24) מלמר שהיו מ' וכ' this shows that acacia wood was kept by them in reserve from the days of Jacob; a. e.—Gen. R. s. 1 (ref. to אמון, Prov. VIII, 30) אמון מוצנע amon (=amun) means well cared for (by ref. to אֹכֵין, Esth. II, 7).

Pi. צַיִּיכֵּע to restrain. Y. Bets. V, 68^a מי הוא זה שבא to restrain. Y. Bets. V, 68^a מי הוא זה שבא לציְיֵכְרנּ וּכֹי יבי הוא who is he that comes to put us under restrictions in our own house? ירל... דליאַנְעִריְהוּלּ לּB.Kam. 23 ch. אַבְּיְעִריְהוּלּ (Ar. אַבְּיְעִריְהוּלּ Af.) go and tell the owner of the goats to guard them (from trespassing on my property).—Part. pass. בְּיִריֵּן, pl. אָבִירִין a) reserved, kept, guarded. Targ. Y. Deut. X, 5.—B. Bath. 58° אַבְיִרִיִּח בַּאִּרטוּרִא why art thou not more guarded in thy immoral conduct?—b) retired, chaste, v. בַּיִיבָּג.

Ithpa. אִרְצַנֵּע אָצִטְנֵּע (אַרְצַנִּע 1) to restrain one's self. Targ. Y. Gen. XIV, 15 (not אַבְיבִינְעָא).—2) to be private, to be hidden. B. Bath. 60° מצינא לאָצִעַנּוּע מינך I can be private (protect myself) from thy gaze. Ib. 24°, v. supra.

אבירו, איניסט איניסטע איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסטע איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסט איניסטע איניסטע איניסטט איניסטע איניטע איניטע איניט איניסטע איניסטע איניט איניטע איניטע איניטע איניט איניט איניטע איניטע איניטע איניטע איניט איניט איניטע איניטע איניטע איניטע איניטע אינע איי

אַבּצְעָ (cmp. אָפּצְע II) [to shine, be bright; (of voice) to be clear, shrill,] to neigh. B. Kam. 18b; Kidd. 24b. [B. h. אַבַּאָ, denom. of בָּצִירָן.]

קבין, אוב, ch. same, 1) (of the woodcock) to shriek, squeak. Targ. II Esth. I, 2 (3).—[Targ. Is. XIII, 22 Kimhi in ed. Ven. I Var., ע. אַבָּין וּכֹי to neigh. Pes. 113a ... אלא בַּיִר דְּכֹיּא יִבוֹי live not in a place where no horse neighs, no dog barks &c.

לביץ f. (preced.; cmp. ייז a. derivatives) uppermost branch; border, fringe. Targ. Is. XVII, 6 ed. Lag. (oth. ed. אמרה; h. text אמרה).—Naz. 22b בערקרא הבעיקרא Ar. does he seize it by the root or by the top?, v. אנָבָּיָא.—Pl. אַנְיָבָּיא. constr. יוֹבְיּלָּבָּיא. Targ. Y. II Deut. XXII, 12; Num. XV, 38 (הבי (not בי בולח).

אַכְעָלָי, f. (b. h.; v. אַבֶּיָ) a bottle of glossy material. Mekh. B'shall., Vayass'a, s. 5; Tanh. B'shall. 21 (ref. to Ex. XVI, 33) איני רודע... דבר המצרץ וכ' ובר המצרץ וכ' ו should not have known of what material it was, whether of silver..., therefore the text has tsintseneth, something that glistens more than anything else, that is, a (glazed) earthen vessel. Ib. ב' מלאדו וב' the bottle of manna (which was preserved), v. המודרה ב' מלאדו וב' ב מלאדו וב' ב מלאדו וב' a bottle full of live locusts.

אַרַבָּאַ, v. אַרַבָּאַ.

אבור m. pl. (cmp. צבור spouts, tubes. Targ. II Esth. I, 2 (corresp. to צנחרות, Zech. IV, 12).

ולא צַפַּרְהֵּר בפני מי (b. h.) to step, walk. Taan. 20^b בּפני מי נכלא צַפַּרְהָר בפני מי I never walked in front of one my superior; Meg. 28^a.—
[Yalk. Ex. 346 בצוער, v. הצוער]

Hif. שרוליכני to cause to walk, direct. Ber. 29^b שרוליכני וכ' that thou mayest lead me in safety and direct me in safety.

Pi. דרקר to climb. Pirké d'R. El. ch. XXXIX ברקר לל וכי and the Egyptian girls used to climb up the walls and throw to him (Joseph) rings &c.

אַנְרִיר m., אַנְרִיר f. (b. h.; preced.) step. — Pl. אַנְרִיר יּבְי Pirké d'R. El. ch. XVII יצ ישר איז אווא אַנְרִיר יי Yalk. Kings 232 יי אַנְרִיר יי Pirké d'R. El. ch. XXXVI (ref. to Prov. IV, 12) לא צרו אַנְרָיו ורי Jacob's steps were not straitened; Midr. Till. to Ps. XCI.

רושב ומצעה, Yalk. Ez. 352 יושב ומצעה, read: יושב, v. הַּבָּצַ,

עב", Targ. Prov. III, 20, a corrupt. of שמר (itself a Var. of שמרא), v. correct vers. s. v. פֿבּרא).

ליב"ן) step. Y. Snh. X, 29a bot. (ref. to II Sam. VI, 13) שׁלִיב") אי at every step they offered &c.; Num. R. s. 4. Gen. R. s. 98 (play on בנות צעות (Gen. XLIX, 22) [read: מות צ'ב בתורה ב"ב בי בתורה עות לבנותיך צ'בתורה שוו will give thy daughters a step (or space) in the Law; שווי שיש what is meant by ts'idah? A section (Num. XXVII, 1-11).

7 X m. (b. h.) veil, cover. Gen. R. s. 60; s. 85; Yalk. ib. 109.

אַעַרק, ע. אַעֵרק.

צער . עליר

קצר (b. h.; אַעָר) young, junior; attendant, boy. Gen. R. s. 6 (ref. to Gen. XLVIII, 14) שורא הצי do we not know from the genealogical records that he was the younger?—Pl. אַעִירִים. Arakh. II, 6 (13^b) וצְעַרֶרָי Ar. a. Maim. (Mish. אַנִירָים וּבּי וּצְעַרָרַ וּצַערַרָּר. Bab. ed. אַלִּיִים וּכּי

וצוע') and they were called the junior Levites; ib. 13b תנא וסועדי ... ותנא דידן ... קרי להו צערי there is a version, 'and they were called the assistants of the Levites'; and as to our version (צוערד or צוערד), because the voices of those were fine ..., therefore he calls them tsa ăré (the troubles) of the Levites (v. צַעַררָהָם של Gen. R. s. 75). שבטים the youngest of the tribes; a. e.—Fem. צעירה. B. Kam. אב' דקאמרה בן עמר וכ' the younger (daughter of Lot) that called her son Ben-ammi &c.; Hor. 11^a; Naz. 23^b; a. e.—Y. Meg.I, 71d bot. בתבו לו ... צעירַת הרגלים they (the Greek translators) wrote for him (Ptolemy) 'the slenderfooted' (in place of ארנבת, Lev. XI, 6); Bab. ib. 9b; Treat. Sof'rim I, 8; Mekh. Bo, s. 14; Tanh. Sh'moth 22.-[LXX Lev. XI, 5, 6 has δασύποδα = דולים.]

צעצועום

עצערם m. pl. (b. h. צעצערם, H Chr. III, 10; עצע, cmp. זערר; cmp. זעטרטר a. וערר) miniatures, babes, dolls. B. Bath. 99^a כרובים מעשה צ' היו (not ה, v. Rabb. D. S. a.l. note 1, 2) the Cherubs in the Temple had the form of babes, v. צאצאים I; [Comment. = צאצאים, v. Rabb. l. c.].

אַע (b. h.; cmp. לצורה) to cry; (cmp. צורה) to complain. Mekh. Mishp. s. 18 (ref. to Ex. XXII, 22) יכול כל זמן שהוא lest you may think, when he cries, I hear him (take up his cause), and when he does not cry, I do not &c. B. Kam. 93^a אור לו לצוֹעֵק woe to him who cries (prays for divine judgment to come down upon his neighbor) more than to him who is cried against. Ib. אחל יכ' ומחד לנצעק וכ' Ms. M. both are included (in Ex. 1. c.) as deserving divine punishment, the crier and he who is cried against, only that they (in heaven) hasten to attend to the crier first &c. (differ. vers. quoted in Tosaf.). B. Mets. 75^b טלשה צועקרן וארנן נענרן three persons cry in distress, and are not answered (because they are themselves to blame for their sufferings). Midr. Till. to Ps. XXXIV והיו צועקות שחיהן וכ' and both of them screamed and raged within &c. Men. 53b; a. fr. ינצק to be complained of, v. supra.

רְצִליק, ch. same. Targ. Josh. XXIV, 7. Targ. Jud. IV, 3.

אַלקר (preced.) cry, complaint. Gitt. 72 אַלקרו לגרמא. v. לְגִימָה. Ex. R. s. 3 לְגִימָה. באה צַעַקְהָם לפני וכ' their cry has not come before me, because the destined end (of the captivity) has not yet arrived. R. Hash. 16b יברקה צ' וכ' four things cause the evil verdict to be torn up (reversed), they are: charity, prayer &c. Deut. R. s. 2 'x (one of the names for prayer); a. fr.

אַעַע (b. h.) 1) to be narrow, slender, young, v. צוֹעֶר, בלרה to be restrained, suffer privation, pain. Taan. 11a, v. infra.

Hif. הצערר to lessen; to subordinate. Gen. R. s. 6 (ref. to הצעיר, Gen. XLVIII, 14) הצעיר את עסקיו מַצְעָיר את because he subordinated his affairs (was contented with lesser services), he was privileged to be invested with the rights of the firstborn; 'הגדול שהוא מצעיר וכ' if a great man applies himself to minor services, how much more (is he praiseworthy)!—Part. pass. מוצעה, q. v.

Pi. אָרְעֵר 1) to narrow, restrain; to inflict pain, annoy. Naz. 19a; 22a, a. e. (ref. to Num. VI, 11) ימה זה שלא צר' יבצמר וכ' if this (Nazarite) who denied himself only the enjoyment of wine is called a sinner, how much more so he who denies himself all enjoyments of life! Taan. 11^a 'עצמן וכ' שצר' עצמן הרבינו שבי man must suffer (deny himself enjoyments), when the community suffers; for thus we find that Moses afflicted himself (by sitting on a stone, Ex. XVII, 12) &c.; ib. וכל המצער עצמו עם וכ' (Ms. M. עצמו, insert עבמו, v. Rabb. D. S. a. l. note) and he who afflicts himself in sympathy with the community, will be allowed to see the comfort of the community; Yalk.Gen.148, a. e. הקצטֵעה. Snh.11a אחה הוא שצרערה לאבא wast thou the one who annoyed my father (with the smell of garlic)? Ab. Zar. 40b ואתה מְצַעֵרֶרנָּר and thou didst let me be in pain (without telling me of the remedy)?; a. fr.—2) *to suffer. Yalk. Is. 333, v. צרה.

Hithpa. הצטער, Nithpa. וצטער to feel pain; to suffer privation; to grieve, trouble one's self. Yalk. Gen. 1. c., a. e., v. supra. Ḥag. אובי וכ' פּאַטַער וכ' when a man suffers (the penalty of the law), what does the Shekhinah say?; מב כך הקב"ה מצטער וכ' if the Lord thus grieves over the blood of the wicked (convict), how much more does he grieve over the blood of the righteous that is shed!; Ms. M. ו מצטער אני וכ׳ 1 אם כן מצטער אני וכ׳ 1 if thus I (the Lord) grieve &c. Snh. 46a; Yalk. Deut. 930. Succ. 26a, a. e. מצטער פעור וכי he that feels uncomfortable (cold) is exempt from sitting in the Succah (contrad. fr. הוללה). Meg. 16a sq. אפשר דבר שנצ׳ בו . . . יכשל בן is it possible that this righteous man (Joseph) should commit the same wrong from which he himself had suffered (to make distinctions between brothers)? Yoma 74b; Y. ib. VIII, 44d top (ref. to Lev. XVI, 29) יכול ישב . . . ווצטער you may think, one must sit in the sun or in the cold in order to afflict one's self. Bab. ib. 19b כל ימר הריחר מצט׳ על וכ׳ all my life-time have I been troubling myself about this verse (Lev. XVI, 2) thinking, when shall I have an opportunity to carry it into practice (in accordance with the Sadducean interpretation of it) &c. Sifré Deut. 354 הרארל ונצטערנו וכ׳ since we have gone to the trouble of coming here &c.;

ערר, אַערר ch. same; (act. verb) אַער [to diminish,] disregard, shame, curse (cmp. גדף, הסר, גדף). Targ. II Esth. II.5 (transl. of 55pn, Ex. XXII, 27). Targ. Prov. XXX, 11 נְצְעֵּר ed. Lag. (oth. ed. נְצְעֵר; ed. Wil. נְצְעֵר Pa.; h. text ינצעריה (סלל ed. Lag. (oth. ed. ניצעריה, Pa.).

י אַעֵּרר, צַעֵּרר, 1) same, v. supra.—Meg. 28a when going to bed he used to pray, לכל מאן דצַעַרָן the Lord forgive every one that may have insulted me. - 2) to afflict, grieve, trouble. Targ. Y. Deut. XXVI, 6 (not ישלבו). Targ. Job XVIII,4; a. fr.—Ber. 10° הוו קא מצעור ליה טובא they annoyed him exceedingly. Ib. 27b ער כמה נצעריה וניזיל how long shall he go on vexing him? Naz. 23b; Hor. 10^b sq. (ref. to Deut. II, 9) מלחמה דלא הא צעורי צערילוול war you must not wage (against Moab), but you may afflict them (put them under tribute); אפר׳ צַעוּרֶר לא you must not even afflict them (the Ammonites); (B. כן ... לצעורי ... לצעורי Y. Snh, I, 18° bot. עביד בהו אנגריא

צפור

יז is that your custom, to trouble your teacher? Hull. פוּל לבְּעלוּהָרית 'לבּ' ch.; a. fr.—3) to grieve, take pains. Ber. 18b הוו לְּצְעֵהֵר לֹאַדְכוּהְרוֹ they took pains (in vain) to recall (what they had learned; Ms. M. הוו רחבר וְבְצְעַבֶּר וְאַר הַאַר וּבְאַעַבֶּר וְאַנְיבָר וּאַר הַאַנְיבָּר וּאַר הַבְּעַבְּר וּאַר וּבְּאַנַיבְּר וּאַר וּאַנָּר וּאַר וּבְּאַנַיבְּר וּאַר וּאַנְיבָּר וּאַר וּאַר וּבְּאַנַיבְּר וּאַר וּאַבּר וּבְּאַנַיבְּר וּאַר וּאַבּר וּאָבָּעַבְּר וּאַר וּאַר וּאַבּר וּבְּאַנַיבְּר וּאַר וּאַר וּאַבּר וּאָבָּר וּאַר וּאַר וּאַבּר וּאָבְיבָּר וּאַר וּאַבּר וּאָבָיבְּר וּאַר וּאַר וּאַבּר וּאַבּר וּאַבּר וּאַר וּאַר וּאַבר וּאָבְעַבְּר וּאַר וּאַבר וּאַבר וּאַר וּאַבר וּאַבר וּאַבר וּאַר וּאַבר וּאַבר וּאַר וּאַר וּאַר וּאַר וּאַר וּאַר וּאַבר וּאָבר וּאַר וּאַר וּאַבר וּאַבר וּאַר וּאַר וּאַבר וּאָבר וּאַבר וּאַבר וּאַבר וּאַבר וּאַבר וּאַבר וּאָבר וּאַבר וּאָבר וּאַבר וּאָבר וּבר וּבְּעָבר וּאָבר וּאַר וּאָבר וּאָבר וּאָבר וּאָב וּאָבר וּאָב וּאָבר וּאָב וּאַר וּאָבר וּאָב וּאַר וּאָב וּאַר וּאָב וּאָב וּאַר וּאָב וּאַר וּאָב וּאַר וּאָב וּאָב וּאַר וּאָב וּאָב וּאָב וּאָב וּאָב וּאָב וּאָב וּאָב וּאַר וּאָב וּבר וּאָב וּביי וּאָב ו

m. (preced.) pain, grief, trouble. B. Kam. VIII, 1, ע. במקום נוק (Ib. 84°; 26b (ref. to Ex. XXI, 25) ליהן צ׳ במקום נוק this intimates that you must decree indemnity for pain even where injury has been inflicted (in addition to damages for mayhem). Snh. 19b, a. e. גרדול ע, ע. גרדול בנרם. Taan. 11a בומן ... שרוי בצ' when the community is in trouble (and holds a fast). Ib. ... בואדל ורשראל שרוידן בצ׳ ממחם בצ' as Israel is in trouble (suffering the privations of warfare), I (Moses), too, will suffer privations with them, v. צער Ib. וו ברבר של צ׳ עושה ... צ׳ הוא לו in a matter of affliction, one may act (as if he were a distinguished person) ..., for his motive is not self-elevation but affliction (sympathy with public sufferings). Gen. R. s. 52, end צַעַרוֹ של איש וכ׳ the privation (abstinence from sexual contact) is felt more intensely by the man than by the woman. B. Mets. 31a משום דאיכא צ' בעלר חיים because there is suffering of animals connected with the case (which must be relieved). Ib. 32^b; Sabb. 128^b צ' בעלר the duty of relieving the suffering of beasts is a Biblical law; a. v. fr.

לברר f. same, grief, trouble. Targ. Y. Deut.XXVIII, 53; 57 (h. text מצור); ib. 55 צערור ed. Amst. (corr. acc.).

צתרי. v. צעתירר.

· ХЭХ от ХЭХ, v. хэтэ п, тп.

TDX (b. h.; cmp. רבער (b. h.; cmp. רבער (b. h.; cmp. רבער) וורך על עצמך וכי thy skin was cleaving to thy bones, and thy body was as dry &c.—2) to press, contract. Y. Yeb. XVI, 15^d top [read:] יורכרודו שצפרוד (Var. אבער) they identified the drowned man, for the cold had contracted him (preserved his features). Y. Pes. II, end, 29° דומין צופרן עוברן vinegar contracts them (Bab. ib. 40° צופרות אותו שלא יבלע עדשים Y. Ter. X, beg. 47° עדשים בלע דורות אותו שלא יבלע נו (the onion) so that it cannot absorb (the taste of the lentil water); אומי שלא יבלע נו (corr. acc.).

NOTEN, v. next w.

TDY part. f. of 712; v. 73.

TOY to look, v. 154.

אָרְפּוּהָא. v. צִיפּוּהָא.

צרפור . ע עפור.

אָל I m. (adapt. of sapo, as if fr. אָשׁל v. Sm. Ant. Engl. ed.3, s. vv. Sapo a. Fullo) [foam,] soap, detergent. Nidd. 62^a העברר עליו צ' ועבר (Ar. ספון) if he rubbed soap over the suspected blood-stain, and it disappeared. Ib. צ' צבע נמר מעבר but will not soap also remove red dye? B. Kam. 93b הוארל ויכול לחעבירו ע"ר צ' because he can remove it with soap. Ib. 1018 יבי וכ׳ צ׳ וכ׳ במאר שקיל להו בצ׳ צ׳ וכ׳ Ms. R. (v. Rabb. D. S. a. l. note 300) wherewith shall he take the dye off? With soap? Soap will remove the dye, but will not restore the natural color. Tosef. Nidd. VIII, 11 ים עליו צ' וכ' ed. Zück. (Var: סאפן, סאפון) if he had rubbed soap over it at the start, it might have passed away. -- Denom. דצפרן to soap. Ib. דצפרן ed. Zuck. (read הצפרנל, and strike out עלרו) if he soaped the stain, and it passed away (oth. ed. סאפון ועבר, sub. העברר, sub. העברר עליו, v. supra).

אַבְּלְּבְּלְ IIm. (b.h.) [brightness, cmp. בְּבְּבְּלְ,] north. Erub. 38a, sq. Gen. R. s. 1, beg. (עול רקרנ) the northern portion of the sky; a. v. fr.—Denom. צפונית f. דעפונית צ' Y. Peah III, 17^d מינית צ' its northern half. Zeb. V, 3; a. fr.

אַפוּנָא, v. אָפוּנָא, v. אָיפוּנָא.

אַבּלּרְנָן f. (צָפַן) reserving. Lev. R. s. 2 (ref. to הַבָּבָּן, Lev. I, 11) איז שהלשון הזה לשון צי whence do you prove that this expression (the stem צפור) has the meaning of reserving? Answ. ref. to צפניזי (Cant. VII, 14).

י אַפּונית, אַפּונית, צפּונית, צפונית,

רְבָּעָר, 'פֿוֹעָ c. (b. h.; v. אַבְּין 1) bird. Ab. Zar. III, 1

163*

מל שיש בידו ... או צ' וכ' a statue which holds in its hand a staff or a bird &c. Ib. 41° צ' שתופש ... כצ' the emblem of the bird is a symbol that he causes himself to be caught like a bird in behalf of the entire world (v. בְּהוֹר); Y. ib. III, 42° bot. ב' ותמצא וכ' the bird alludes to (Is. X, 14), 'My hand reacheth forth, as for a nest, to the riches of all peoples' (universal conquest); Num. R. s. 13. Sabb. XIII,5, v. אוד h. Ib. 106^b, a. fr. צור 'צ, v. דרור; a. v. fr.— Y. Srih. X, 28d bot. אמר לו ארן צפורף מדינית (some ed. he said to Moses, is not thy bird (Zipporah) a Midianite? - Makhsh. V, 2 העושה צ' במרם (Var. צנור) if one makes 'a bird' in water (producing bubbles by blowing through a tube); Tosef. ib. II, 13.-- Pl. צַפַּרִים, צָפַּרִים, ירין איי, ..., 'צר', Naz. I, ו 'עלר צ' וכ' (Y. ed. 'צר') if a person says, I vow birds . . ., he is bound to be a Nazarite; Y. ib. 51° bot., sq. ציפורין. Ib. 'ברא וכל מברא וכל does the Nazarite offer 'birds', does he not offer doves &c.? Ib. מל עות ... קרור צ' all birds, whether clean or unclean, are called tsipporin. Bab. ib. 3° שרער וכי in saying, 'I vow birds', he presumably had in his mind the birds mentioned in connection with the growth of hair (Dan. IV, 30). Neg. XIV, אַפּרֶי דרור (Mish. ed. צפרים), v. הרוֹר. Ab. Zar. 29a; Ber. 57b בשר צ' birds' flesh (bad for convalescents); a. fr.—2) צָּכֶּר נ') צי נפש (נְיבי, יִּבֶּר, 'יַנְ ('the bird of life',] the cartilage at the end of the sternum (cartilago ensiformis). B. Kam. 90^b במה הכהו... ציפור נפשו Ms. R. (ed. 'במה ... ציפר ני, Ms.F. צפר; v.Rabb. D.S.a.l. note 40) wherewith he struck him, and whether he struck him on his leg or on his stomach; Yalk. Ex. 331; Tosef. Snh. XII, 3. יTosef. Macc. V (IV), וביר שלא תגרע לציפר וכ׳ ed. Zuck. (Var. לציפור, cler. error for לציפור) lest the whip reach his stomach, and he die.—צפוֹרֶת v. צ' כרמים. [עפור], Tosef. Kel. B. Bath. IV, 14 ed. Zuck., v. צפור II.]

יים אָפֿוֹרָא, אָפֿוֹרָ ch., v. אַפּּיִר.

אָרפּוֹרָאָת, v. צפּוֹרָאָת.

אָפִירָא, Tosef. Kel. B. Bath. V, 12, v. אָפִירָא II.—Tosef. Kel. B. Mets. V, 5, v. אַפִּירָה II.

יצים, אבורין, אפוריא, אפוריא. v. sub יציש.

 II, 46^d דריר through his finger nails; Gen. R. s. 98 באריניים Sifra Sh'mini, ch. IV, Par. 3 באוֹרְנִיר the talons; Yalk. Lev. 537; Toh. I, 2; Hull. 121^a; a. fr.—2) a digging tool, spade, mattock. Tosef. Sabb. XIV (XV), 1 בארלים a large spade; Y. ib. XVII, beg. 16^a הציפרין מולים מו

עפֿר

ב' כרמים (ציפור f. (v. ציפור צ'ב [the bird of the vineyards,] a species of locusts. Sifra Sh'mini, Par. 3, ch. V; Hull. 65°, sq.; Yalk. Lev. 537 (also בפור כ'). Sabb. IX, 7.

ַ אָפַוֹרְתָ**א**, v. אָפַוֹרְתָאּ,

עליק (b. h.; cmp. צירן (to shine; cmp. צירן,] to look, esp. to look into distances of space or time; to foresee; to have a vision. Gitt. 58a, v. אַפֿנה. Meg. 24b הרבה צפר למרכבת וכ' Ms. M. (ed. צפו לדרוש במ', v. Rabb. D. S. a. l. note) many looked out for the Merkabah (v. מֶלְבֶּבֶה), and never lived to see it; (ed. hoped to be able to preach on the Merkabah; Tosef.ib. III(IV), 28 הרבה דרשר במ׳ Gen. R. s. 79 צ' . . . ברוח הקדש וכ' R. S. b. Y. saw by means of the spirit of holiness (inspiration) &c.; Y. Shebi. IX, 38d; Koh. R. to X, 8; Pesik. Vayhi, p. 90^a. Sot. 12^b (ref. to ורמצפעפרם Is. VIII, אופרן נאינן ... צופרן לאינן they see (have a vision) and know not what they see. Tosef. Pes. II (III), 12 [belonging to 13] איזהוּ צוֹפֶת הרואה וכ' who is called a tsofeh (a pilgrim that sees Jerusalem)? He who sees it and never loses it out of sight again. Meg. 14ª (expl. שתי רמות שצופות זו את זו (I Sam. I, 1 הרמתים צופים two heights that look at each other; a. fr. - [Num. R. s. 19, a.e. צופרם, עופרם, עופרם, צופרם, צופרם, צופרם, צופרם, צופרם, צופרם, אופרם, אופרם, צופרם, אופרם, אופרם, אופרם, foreseen. Ab. III,15 ב' והרשות וכ' everything is foreseen (every deed of man is observed by God before whom there is no distance of space or time), but freedom of will is granted. Tanh. Sh'lah היה צ' לפני וכ' צ' t was foreseen before the Lord that they would come &c. Ib. 9 שחבל צ' וכיה (omit היה) for every event is foreseen by the Lord; a. fr.—b) bright, perspicuous. Tanḥ. Ḥuck. אַפֿרִים, v. אָבָּיִם, v. אָבָּיִּם, v. אָבָּיִּם

Ez. 352 יושב ומצעה (corr. acc.). Gen. R. s. 74 אביך מצפה

as many as are required to make a border; a. e.—Pl. צבירות. Kel. l. c.; Tosef. l. c. צבירות (corr. acc.).

山戸京

בְּבֵּר ch., Pa. צַבֵּר same, to look out, wait. Lam. R. to IV, 2 להח וכי and he looked out for him from the top of the roof.

(the altars) are overlaid (with gold or copper); a. fr.

Ithpe. אַצְּמְבֶּּל to look out, to face. Targ. Y. II Num. XXI, 20, v. אָאַב ch.

אַפֿרָא, v. אַפֿרָא.

צַפַּוּרנָא, ע. צְׁפַרוּנָא.

יבְּפַרָתית, עַפִּרְחִים, v. אַפָּרָחִים,

אָפְרָית (צְפָרָית), v. אִיפְיִרת.

אבירא If. (preced.) she-goat; goat's hair, shag. Tosef. Kel. B. Bath. II, 11 של צפרא (sandals) of goat's hair. Ib. V,12 של צפורה (R. S. to Kel. XXVIII, 9 של צפורה (a strainer) of goat's hair. Ib. IV, 14 של כפורה פל על (corr. acc.) mats of goat's hair; Succ. 20 של ספריף של ספריף של (loosely woven) shag (v. Rashi in Rabb. D. S. a. l. note 200); [Rashi, fr. אבס to shear: horse-hair from the mane or the tail].

ווצבער אינעשרה ביני אור f. (b. h. circle, turn; crown; אינעשרה אינע אינערה אינערה אינערה אינעשרה אינעשרה אינע אינערה אינער אינער אינערה אינערה אינער אינע

אָפִיר. v. אָפִרֹרָהָא.

[אַבְּעָ (b. h.; cmp. אָבָּיַ) 1) to look up to, respect, regard, v. 750.—2) to provide, store away, reserve, guard; to hide. Deut.R.s.7 (ref. to Prov. II, 1) ארום צוֹפָנִים ... ואני צוֹפֵּן וֹכ' you treasure up learning and good deeds with me in this world, and I treasure up for you good reward in the hereafter (ref. to Ps. XXXI, 20); Cant. R. to VII, 14; a. e.—Part. pass. יָבְפּוּנְית ; f. אַפּוּנְית ; pl. אַפּוּנִין ; אַפּוּנִית ; אַפּוּנִית Midr. Prov. to ch. II אם זכיתם להַצְפֶּין תורתי . . . מטוב הצ' וכ' if you do well, guarding my Law (making provision for the study of the Law), I will satisfy you out of the good which is reserved for the hereafter (ref. to Ps. l. c.). Lev. R. s. 2 (ref. to בפנה וכ', Lev. I, 11) בפנה וכ' שהם צ' לפניו this is typical of the deeds of Abraham ..., which are stored up before him (the Lord, for the benefit of their descendants); v. צפרנה. Midr. Prov. l. c. (ref. to רצפן, ib. און, 7) משעה שארם ... צ' לו while man is formed in his mother's womb, (the reward for) the Law which he will study is reserved for him. Succ. 52ª (play on הצפונר, Joel II, 20) זה יצר הרע שצ׳ ועומר בלבו וכ׳ that means the evil inclination that constantly lies in waiting in the heart of man. Gen. R. s. 90; Yalk. ib. 148, v. פַּלַב; a. fr.

Nif. אַבְּלְ to be reserved, kept. Tanh. ed. Bub. Yithro 8 יבול מולט ומי and he (Moses) was reserved for three months (for the giving of the Law in the third month, Ex. XIX, 1); Yalk. Ex. 271; ib. ולצפון (corr. acc.).

Hif. רְצִבְּרֹן 1) to guard, provide; to remove, hide. Midr. Prov. l. c., v. supra. Deut. R. s. 1 (play on בַּעָבּרֹן Deut. II, 3) בְּעַבְּרֹן hide yourselves from him; a. e.—
2) (denom. of יְבֹּבִּרֹן hide yourselves from him; a. e.—
2) (denom. of יְבֹבְּרֹן I) to turn north. B. Bath. 25^b בְּבִּרֹן let him turn towards the north (in prayer).—3) (denom. of יְבַבְּרַנֵּוֹל I) to brighten, cleanse with soap, v. יְבַבּרַנָּוֹל I.—4) (in enigmatic speech) to enlighten. Erub. 53^b יבּבְּרַנְנֵּוֹל unhide' unto us where R. ... is hidden; [Rashi refers to רובּעַ, with emphatic].

מבי אל pr. n. f. Tsaf'nath. Gitt. 58a צ' ברו פניאל שמה איל pr. n. f. Tsaf'nath. Gitt. 58a צ' ברופיה צ' שהכל צופרן; שהכל צופרן she was named Ts. (the bright), because all looked at her beauty.

אַלְעָּלְוֹיָר m. (b. h. צְּפְעֹיִר adder. Num. R. s. 10; Lev. R. s. 12, v. פֵּרְעֵי Yalk. Prov. 960 (also מָבְעֹיִרְיִּ

together, but when they prostrated themselves, they had room enough; Lev. R. s. 10; Koh. R. to I, 7. Y'lamd. to Deut. V, 6, quot. in Ar. צ' בומדין דומלאכים בירו היאך '>1 see, how the angels stand before me crowded and trembling.

xcxb

Nif. אָנְעָפֵּן to be pressed together, huddle. Yalk. Ex. 283 (ref. to Ex. XIX, 17 הרחיצבו נצפפו מלמד וכ׳ they placed themselves', they huddled together, which intimates that they were afraid &c.; Mekh. Yithro, Bahodesh, s. 3 לכפפר (corr. acc.; the entire paragraph is to be emended after Yalk.).—[Hif. איצר, היצר, v. אידר, v. אול.]

TYDY I (v. preced.) to press, break through. Lev. R. s. 34 בשעה שופשך מְצַפְּצָפָת לצאת וכ׳ when thy soul shall press to get out of thy body (when thou art dangerously ill), I will restore it to thee.

Nithpa. אָבְטְבָּאָ (cmp. בְּאַבְאָבְ to be pressed, be in want of. Men. 85^b נצרכו לחן, Ar. (ed. נצים לחן, Ms. M. נצטרכן, v. Rabb. D. S. a. l. note) the Laodiceans were in want of oil.

אַבְעַבְעַ ch. some; part. pass. אָצַפְּצַיםְ scarce. Y. Succ. III, end, און מְצַפְּצְפִּרֹן ממן Ethrogim were scarce there.

אַבּעצון 1) *(v. אָבּג) to shine, be bright. Cant. R. to VI, וו שבקעה אורה ... כך גאולתן ... מצַפּצָפָת they saw the first dawn (v. אַלַלָּה) whose light burst forth, when R.H. said ..., so will the redemption of Israel break forth in brightness; [in parallels, Y. Ber. I, 2c; Midr. Till. to Ps. XXII, a.e. our w. is omitted; perh. it ought to read: ענק. (b. h.) [of voice, cmp. צנה, to be shrill,] ענק. to be shrill,] to scream; to chirp. R. Hash. 16b sq. רורדין לגיהום ומְצַפְּצְפִין וערלין וכ' they (the half-wicked) will go down to Gehenna, but when they scream (in prayer), they will be permitted to come up again, as it is written (Zech. XIII, 9); (Yalk. Zech. 582 Ms. ומצפצפין כמו שעה אחת ועולין, v. Rabb. D. S. a. l. note 9); Tosef. Snh. XIII, 3 ומצטפעפרן ed. Zuck. (corr. acc.). Yalk. Kings אול פֿצפֿרן; Gen. R. s. 65 מַצפֿעלין, ע. צְוַץ. Koh. R. to VII, 8 שמעתר בת קול מְצַפְצַפֶּת וכ׳ I heard a divine voice shricking and saying, return &c.; ib. XII, 7; a. e.

שרון ch. same, to squeak. Y. Dem. I, 22a top שרון דְּשְׁצְבְּיִרְ they (the mice) began to squeak.

מַנְבָּאָ f. (b. h.[?]; v. אָפַגָּ, cmp. רְבָיבָּא; v. אָפָגָ) a species of willow, (growing in waterless regions). Succ. III, א יחצ' פסולה if the head of the willow branch is broken off, if its leaves are spread, and if it is a tsaftsafah, it is unfit for the ceremony (v. ערבר נחל 1b. 34° . Ib. 34° ים לצ' שגרילה וכ' Ms. M. (v. Rabb. D. S. a.l. note) 'willows of the brook' (Lev. XXIII, 40), this excludes the ts. which grows in the mountains. Ib. (expl. Ez. XVII, 5) אנר אמרתר ... מקח על מים רבים ... והן שמו עצמן כצ' בין ההרים ... Ms. M. I intended that Israel be before me like a shoot by the side of many waters, which is an 'arabah (willow), but they made themselves like the ts. in the mountains. Ib. יבי מלה לבן ועלה וכ' the ts. has a white stem, and its leaves are round &c.; Tosef. ib. II, 7; Y. ib. II, 53c bot. עבצפת Sabb. 36° ערבה צ' צ' ערבה what formerly was called 'arabah, is now called ts., and vice versa; Succ. ו. c. Ms. M. 2 (Ms. M. 1 צ' חילפא וכ', ed. ערבתא חלפתא וכ', corr. acc., v. Rabb. D. S. a. l. note 1).

צפר

אַפָּרָה (b. h., v. צְּפַרְה II) to circle; v. אָפַרָּה II. [Y.Ter. IX, beg., 46° צופרות, v. צָּפָּר.]

אַפֿרן (cmp. צַפֿרָא) [to be bright; denom. צַפֿרָא; (of movement) to be swift; denom. צְפִרר, אָפור &c.; (of sound) to be shrill,] to whistle. Y. Hag. II, 77d bot. ארן צַפרית חד ומן וכן וכי when I whistle once, put your garments on &c.; ib. 78° top [read:] אית בי עבר אנא צ' תרון צפרון ... חמנין וכ׳ I can do (this); I can whistle twice and bring up eighty young men for you &c.; Y. Snh. VI, 23c bot. אר בר עביד נא צ' תרין זמנין וכ'.

אָפַל II (b. h. צְפַרּרָה, denom. of אָפוּר, to circle (v. צְּפִּרּרָה); to plait one round. Y. Sabb. VII, 10° top חהן דעבר קופין יכי וכ' he who makes baskets: when he finishes one round (on the Sabbath), he is guilty of weaving.

TOY III, NICE .m. (preced.) circle, garland. I Y. Yoma I, end, 39b וחור ליה באצבעתיה צ' קבוטר and he drew a circle with his finger to intimate that the name is קבוטר (with ה, and not אָבּרְיָא. -Pl. אָבּרָרָא, יִצְפּרָרָא. Koh. R. to IX, 18 (expl. האמלות, II Kings XVIII, 16) 'צ golden wreaths (on the doors).

אווי און און IV, אוויסער) איז IV, אוויסער אווי ווי צפר) אווי morning. Targ. Gen. I, 5. Targ. Ps. XC, 6; a. v. fr.-[Ib. 10 לצ', prob. to be read: בּצְפֶּרָא]—Pes. 111b 'כביפּרָא in the morning and evening shadows of things of less than a cubit's length. B. Mets. 107b; B. Kam. 92b (prov.) גברא נשחיך. . . . גברא ברך sixty runners may run, but will not overtake a man that takes early morning meals. Taan. 22ª top, a. fr. ישלבי when the morning came. Pes. 12b; a. v. fr.—Pl. לצי, צַפּרִין. Targ. Ps. CI, 8 (ed. Wil. sing.). Targ. Lam. III, 23; a. e.-2) whistling signal. - Pl. as ab Y. Hag. II, 78a top, v. אפר I.-[3) bird, v. next art.]

אָפָרִים bird, pl. אָפָרִים, אָצָ, v. יצָּפּוֹר. יצָּ

רא, אפרא, אפרא, אפרא, אפרא, fowl, ch. same, fowl, bird. Targ. O. Gen. VII, 14 (Y. צפור). Targ. O. Lev. XIV, 5 (ed. Berl. צבירא, corr. acc.; Y. 'צפר'). Ib. 6 (ed. Amst. צדפ', 'בַּעַ'). Targ. Prov. VII, 23 ed. Wil. 'צַ (ed. Lag. 'בַּעַ'); a. fr.— Meïl. $20^{\rm b}$, v. סְבַר III. Zeb. $64^{\rm b}$ צ' the bird (whose head is to be pinched) must be turned outside (over the back of the priest's hands). Gen. R. s. 79 צרפור מבלערה וכי no bird is caught without the decree of heaven; Y. Shebi. IX, 38^d צפור; Esth. R. to I, 9 ציפר; Koh. R. to X, 8 ציפור, v. יְבֵּל. Ib. to IV, 6 (prov.) בורא צ׳ כפותא וכ׳ better one bird tied, than a hundred flying; a.fr.—Pl. צַפַּרַדָּא, צִפָּרַדָּן, יבי, אבוי, Targ. Lev. XIV, 4 (ed. Berl. ביר, Targ. Ps. CIV, 17; a. fr.—Y. Shebi. I. c.; Gen. R. I. c., v. צַּרִּירָאַ. Koh. R. l. c.; Lev. R. s. 3, beg., v. אַנֿר אַנּד וווּ; a. fr.—אָבָּר אָפַרַדָּילא (name of a family) Beth-Tsipparaya. Arakh. II, 4 (Bab. ed. 10^a צרפרא; Rashi צרפרים; Tosef. ib. I, וציפריה; Succ. 51°.

YTTDY c. (b. h.) frog. Ker. 13b. Toh. V, 1; 4. Snh.

פרי (ref. to Ex. VIII, 2) אות היתה על originally there was only one frog &c.; Ex.R.s.10. Ib... אני עושה שליחותי I have my message carried, and be it even through a serpent, a scorpion or a frog; a.fr.—Pl. צפורעין, צפורעין אפורעים Ib. עפורעין, אפורעין האים the ruin which the frogs effected. Pesik. Vayhi, p. 66b ערון (כגון) און and then he sent them criers (heralds), that is the frogs; Pesik. R. s. 17; a.e.

morning. Targ. Ps. LXXIII, 14.—2) morning demons. Ib. CXXI, 6. Targ. Cant. IV, 6. Targ. Y. Num. VI, 24.

צפורָן. v. צפורָן.

אַבְחַר.v, עצחר.

בֹּלֶלְּג (b.h.) pr. n. pl. Siklag, a Judæan town in possession of the Philistines. Gitt. 7a, v. בָּנִימָּח.

אבקלונף m. (b. h. אבקלונף bag. Pirké d'R. El. ch. XXXV; Yalk. Gen. 119 הלחם בצקלונף the bread is in thy bag.—[Men. 66^b (play on בֹא וֹיצִק לְנוֹ (Kings IV, 42)... וֹנוֹת וֹדְיוֹ ... he came and poured water (on our hands), and we ate, and it was pleasing.]

ור .v. צור.

יבר I to be narrow, v. צרַר.

 غززوه

XTY, pl. constr. TY, v. TX III.

٠٠٠ نَمْرَدُ. v. كُرُورُ

ברוב (cmp. ברוב) to shrink (from heat).—Part. pass. בְּרִיב compact, hardened. Bets. למון דברובן because they (the eggs that are laid) are hard-shelled (and that is what he cares for).

אברבי m. (preced.) shrinking, reduction (through smelting). Targ. Is. VI, 13 (some אברכא, corr. acc.; h, text ברכא

הביל, הבין ל. (preced.) shrivelled surface, scar (= b. h. בְּבֶבֶּה'). Neg. VII, 1 של משל א כשל של ed. Dehr. (ed. ברבה) before they are cicatrized; Tosef. ib. II, 14 צורבה אורבה). Lam. B. to I, 2 [read.] אורבה על לחריהם כצרבת השחרן and they (the tears) ate themselves into their cheeks (forming a surface) like the scars of a sore.

ערבר, v. preced.

רבע (רובע) (cmp. preced. wds.) to contract, shrivel, have a rough surface. — Part. pass. צרוּר) rough, harsh (of sound). R. Hash. 27b צרוד Ar. a. Rashi to Hull. 36a (ed. צרוד).

א אין א m. tsarda; name of a bird (prob. named from its voice, v. preced.). Hull. 62^b (Ar. אָרָאָא; Ms. H. אַרָא; Ms. R. 1 אַרָּאָ; Rashi Ms. אַרַאַ, v. Rabb. D. S. a. l. note 300).

לברות (or ברד) f. (מרד) rough sound, snap (or whistle, v. infra); אצבע the snapping finger, middle finger. Yoma I, 7; Tosef. ib. I, 9, expl. אצבע גדולה של יבין the large finger of the right hand. Y. ib. I, end, 39^b